

Plan för samhällsbyggnad och lokalförsörjning 2027

Bilaga till Inriktningsärende

Bakgrund och syfte.....	3
Förutsättningar.....	3
Ekonomiska konsekvenser.....	5
Kommunövergripande analys	8
Områdesanalys.....	11
Inriktningar.....	33

Läsanvisning

Dokumentet inleds med en kort bakgrundsbeskrivning, syfte och förutsättningar för att belysa planens ramar och utgångspunkter. Dokumentet övergår därefter till en övergripande analys för att återge en samlad bild av föreliggande behov som gäller i hela kommunen, både av löpande karaktär och tidsspecifika behov, för att sedan övergå till en områdesspecifik behovsanalys. I områdesanalyserna lyfts och utvecklas särskilda behov som har en direkt anknytning till den geografiska områdesavgränsningen. Analysarbetet sammanfattas i slutet av dokumentet i prioriterade inriktningar, löpande likväl som tidsbegränsade.

Nämnds specifika uppdrag som tidigare har redovisats i lokalresursplanen tas inte med i dokumentet. Bedömningen är att dessa inryms inom ramen för den ordinarie process och bör hanteras där.

Bakgrund och syfte

Syfte med Plan för samhällsbyggnad och lokalförsörjning 2027

Dokumentet ersätter de tidigare separata bilagorna Plan för samhällsbyggnad och Lokalresursplan med ett sammanhållet styrdokument som bilaga till inriktningsärendet för Mål och budget 2027–2029. Dokumentet kan redaktionellt ses över inför Mål och budget.

Syftet är att:

- Ge kommunfullmäktige en samlad bild av kommunens behov, pågående planering och föreslagna inriktningar inom både fysisk stadsutveckling och lokalförsörjning för våra verksamhetsområden — i ett och samma dokument, strukturerat per geografiskt område.
- Möjliggöra att politiken kan se sambanden mellan bostadsbyggande, infrastrukturinvesteringar och behov av verksamhetslokaler istället för att hantera dessa i parallella underlag.
- Utgöra underlag för beslut om samhällsbyggnadsprojektens inriktning, lokalinvesteringarnas prioritering och strategiska ställningstaganden om huvudmannaskap (kommunal/extern byggherre och verksamhetsutövare).

Förutsättningar

Omvärldsförutsättningar

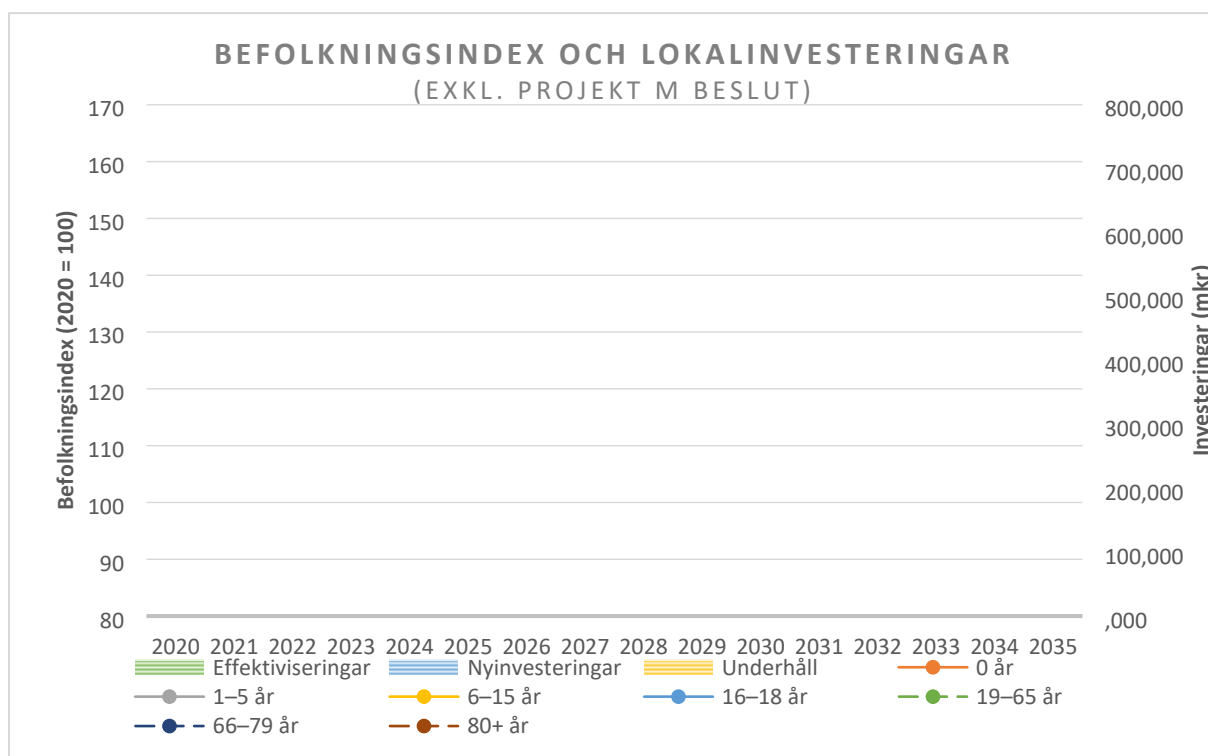
Kommunen har en långsiktig ambition att färdigställa 20 000 nya bostäder till år 2050, med fokus på Flemingsberg, Kungens kurva, Vårby, Skogås/Trångsund och centrala Huddinge. Detta samtidigt som Sverige inte längre växer i samma takt befolkningsmässigt. Under 2026 växer Sverige med 24 000 personer och under kommande tio år med 170 000. Den planerade utvecklingen är nära kopplad till stora infrastruktursatsningar såsom Spårväg Syd etapp 1, Tvärförbindelse Södertörn och Förbifart Stockholm, där avtal inom Sverigeförhandlingen även reglerar bostadsbyggandet inom Spårväg Syds influensområde under perioden 2017–2035. Samtidigt sker genomförandet i ett konjunkturläge präglad av osäkerhet, dämpad bostadsproduktion och en fortsatt försiktig investeringsvilja, vilket innebär att tempot i bostadsexploateringen riskerar att bli ojämnt och mer utdraget än planerat. Detta innebär att behoven förändras, vilket ställer krav på både omställning, anpassning och selektiv utbyggnad, där såväl bostadstyper som lokaliseringsval är avgörande.

Nya lagkrav och förändrade arbetssätt inom skola, socialtjänst och välfärdsområdet skapar ökad osäkerhet kring framtida lokalbehov. Krav på tillgänglighet, säkerhet, digital infrastruktur och verksamhetsinnehåll driver fram behov av mer specialiserade och anpassade lokaler inom utbildning, socialtjänst samt kultur- och fritidsverksamhet. Sammantaget ställer detta höga krav på samordning mellan bostadsexploatering, infrastrukturutbyggnad och lokalförsörjning, samt på en successiv och flexibel genomförandestrategi som kan hantera både konjunkturrella svängningar och långsiktiga demografiska förändringar.

Demografi

Huddinge kommun har, med undantag för 2023, haft en kontinuerlig befolkningstillväxt, men under 2020-talet har ökningen varit betydligt svagare än tidigare. Det beror främst på ett minskat barnafödande med historiskt låg fruktsamhet samt förändrade migrationsmönster, där både flykting- och arbetskraftsinvandringen har minskat.

Prognoserna för de kommande tio åren pekar på fortsatt befolkningsökning, men i en betydligt långsammare takt än genomsnittet för 2000-talet. Antalet barn och unga väntas minska, samtidigt som andelen äldre ökar tydligt. Den demografiska förändringen innebär ökade krav på kommunens anpassningsförmåga och resursfördelning. Sammantaget bidrar utvecklingen till en mer återhållsam efterfrågan inom samhällsbyggandet, särskilt på kort sikt.

Figur 2 – Trots ett vikande barnunderlag har kommunen ett fortsatt högt investeringsbehov i lokaler till följd av ett underhålls- och ersättningsbehov, förändrade lagar och utökat behov av anpassade lokaler.

Den förändrade befolkningssammansättningen och svängningar i prognoser får direkta följder för kommunens verksamheter och det långsiktiga behovet av lokaler och anläggningar. En minskning av barnunderlag inom förskola, grundskola och gymnasieskola, skapar risk för överkapacitet och behov av effektivisering och omDispositionering av lokaler. Samtidigt ökar behovet av platser inom resursförskola samt anpassad grund- och gymnasieskola, vilket driver krav på fler och mer specialanpassade utbildningslokaler. Antalet äldre och vissa målgrupper inom LSS och socialtjänsten ökar, vilket medför ett långsiktigt växande behov av vård- och omsorgsboenden, daglig verksamhet, hemtjänstlokaler samt stöd- och särskilda boenden. Inom kultur- och fritidsområdet kvarstår betydande kapacitetsbrister i idrotts- och kulturanläggningar trots prognoser om minskande målgrupper. Detta kan förklaras bland annat av att behoven är mer intresse- och trendstyrd än direkt proportionella mot befolkningsutvecklingen.

Ekonomi

Mot bakgrund av en svagare befolkningstillväxt, förändrad åldersstruktur och fortsatt osäker konjunktur präglas samhällsutvecklingen av ökad försiktighet. Efter en kraftig nedgång har bygg- och bostadsmarknaden stabiliserats, men bostadsproduktionen sker från låga nivåer och genomförandetakten är fortsatt låg, särskilt för flerbostadshus. I Stockholmsregionen kvarstår ett betydande glapp mellan planberedskap och faktisk byggstart, vilket påverkar förutsättningarna för bostadsexploatering även i Huddinge.

Kommunens investeringsutrymme begränsas av stora pågående åtaganden. Samtidigt är långsiktiga satsningar i regionala kärnor nödvändiga för att stödja utvecklingen. Många av investeringarna i infrastruktur och parker, inklusive Spårväg syd, förväntas helt eller delvis finansieras av inkomster från exploatörer av mark där värden skapats genom nya byggrätter eller ändrad markanvändning. I flera fall behöver dock investeringarna genomföras innan kommunen erhåller ersättningen. Den osäkra bygg och bostadsmarknaden innebär att det kan ta lång tid att finansiera dessa investeringar. För att begränsa kommunens risk och finansieringskostnader är det viktigt att kommunens utbyggnad av allmänna anläggningar i så stor utsträckning som möjligt sker i takt med exploatörernas utbyggnad. Den demografiska förskjutningen innebär att efterfrågan på bostäder och lokaler utvecklas mer selektivt, med ökat behov av anpassning snarare än volymtillväxt.

Lokalförsörjningen präglas av höga kostnader, omfattande underhållsbehov och begränsat ekonomiskt handlingsutrymme. Den kommande 20-årsperioden står kommunen inför ett 30-tal underhållsprojekt med evakueringsbehov, vilket förutsätter ett överskott på kapacitet samt flexibla och lättomställningsbara lokaler för att möjliggöra en hög genomförandegrad.

Sammantaget ställer detta krav på återhållsam exploatering, tydlig prioritering, etappindelning av investeringar och ett ökat fokus på effektiv användning och omställning av befintligt lokalbestånd.

Ekonomiska konsekvenser

De stora nettoinvesteringarna under den kommande femårsperioden drivs främst av projekten Trafikplats Högskolan, Ingvar Kamprads allé, Regulatorvägen etapp 1, nytt kommunhus och ny sim- och idrottshall.

Utöver beslutade lokalprojekt¹ består kommande lokalinvesteringsbehov av reinvesteringar till följd av uttjänta lokaler, löpande lokalunderhåll, anpassningar av befintliga lokaler samt till viss del investeringar i nya lokaler.

Kommunkoncernen har dessutom avtalat om medfinansiering av de statliga investeringsprojekten Spårväg Syd (nominellt 731 mnkr i 2016 års priser) och Tvärförbindelse Södertörn (nominellt 492 mnkr i 2017 års priser), vilka inte redovisas i tabellen nedan. Dessa är tillkommande kostnader som kommunkoncernen behöver säkerställa finansiering för.

¹ Projektet Drifthuset är fortsatt vilande.

Tabell 1: I tabell 1 redovisas Huddinge kommuns respektive Huddinge Samhällsfastigheter AB:s bedömda investeringsbehov, där lokalinvesteringar har en påverkan på hyresnivåerna. Pågående uppdrag och förstudier där investeringskostnaden ännu inte är bedömd har inte beaktats i investeringsutrymmet.

Nettoinvestering samhällsbyggnadsprojekt (mnkr)	Utfall tom 2025 + prognos 2026	Brutto investering totalt	Netto 2027	Netto 2028	Netto 2029	Netto 2030	Netto 2031
Trafikplats Högsolan	-59,1	-536	x	x	x	x	x
Ingvar Kamprads Allé	-24,9	-260	x	x	x	x	x
FBD Regulatorvägen etapp 1	-5,4	-99	x	x	x	x	x
Gata o park		-195	-55	-35	-35	-35	-35
Investeringar i exploateringsprojekt		-191	-6	-20	-55	-55	-55
Delsumma exploateringsprojekt		-1281	189	-250	-152	-200	-173
Lokalinvesteringar (mnkr)	Utfall tom 2025 + prognos 2026	Totalt 2027-2031	2027	2028	2029	2030	2031
Projekt med beslut	-1 010	-2 546	-1 024	-973	-500	49	x
Investeringsutrymme (pågående/kommande projekt utan inriktningsbeslut)	-11	-808	x	x	x	x	x
Underhåll komponentutbyte (aktivering)	-54	-1 088	x	x	x	x	x
Övriga investeringar - hyresgästpassningar vid underhållsprojekt	-	-70	-10	-10	-10	-20	-20
Övriga investeringar - mindre hyresgästpassningar	-27	-100	-20	-20	-20	-20	-20
Övriga investeringar - robust fastighetsdrift	-15	-43	-31	-12	x	x	x
Övriga investeringar - energieffektivisering	-24	-126	-53	-47	-25	x	x
Övriga investeringar - solcellsinstallationer	-17	-13	-13	x	x	x	x
Delsumma investeringsprojekt	-1 131	-4 794	-1 411	-1 311	-867	-594	-611

Projektet Trafikplats Högsolan förväntas generera bruttoinvesteringar om totalt 536 mnkr varav majoriteten under åren 2026 – 2032. Trafikplatsen finansieras delvis av förväntade inkomster från exploatering i området men det är till stor del osäkra inkomster som ligger långt fram i tiden.

I projektet Ingvar Kamprads allé som genomförs de närmaste åren beräknas projektets totala bruttoinvestering till ca 260 mnkr. Cirka 140 mnkr finansieras i av inkomster från exploatörer som redan har beslutats eller förväntas beslutas snart. Därutöver förväntas inkomster längre fram men för dem är prognosen mycket osäker.

Regulatorvägen etapp 1 är ett projekt i Flemingsbergsdalen som skapar förutsättning för utbyggnad av kvartersmark i Stadscentrum i Flemingsberg. Prognosen för hela projektet är satt till 100 mnkr bruttoinvestering. Även här förväntas ersättning framöver från närliggande exploatering som till viss del förväntas genomföras de kommande fem åren.

Raden Gata o park består av investeringar i till exempel gång och cykelbanor, parker, lekplatser, och belysning som ligger utanför exploateringsprojekten. Kommunkoncernens omfattande investeringar de närmsta åren ställer stora krav på prioriteringar och flexibilitet i genomförandet av investeringarna

För investeringar i exploateringsprojekt planeras stora bruttoinvesteringar i allmänna anläggningar till följd av exploatering och omvandling de närmaste åren. Dessa är i stor utsträckning finansierade av exploateringsersättning vilket gör att nettoinvesteringarna i tabellen ovan inte är så stora.

I Storängen planeras bruttoinvesteringar på totalt över 700 mnkr i allmänna anläggningar så som gator och parker. Stora delar av investeringarna förväntas genomföras under de kommande fem åren. Upprätthållandet av viktiga funktioner innebär att vissa investeringar genomförs innan utbyggnaden av bostäder kan påbörjas och därmed innan kommunen erhåller inkomster från exploatörer.

I Kungens kurva och Vårby udde planeras stora bruttoinvesteringar i allmänna anläggningar så som gator och vägar till följd av exploatering. I projektet Diametern genomförs huvuddelen av investeringarna av exploatören som sedan överlåter dem till kommunen. I Vårby udde förväntas bruttoinvesteringar på över 550 mnkr och stora delar av dem genomföras under perioden 2027-2031.

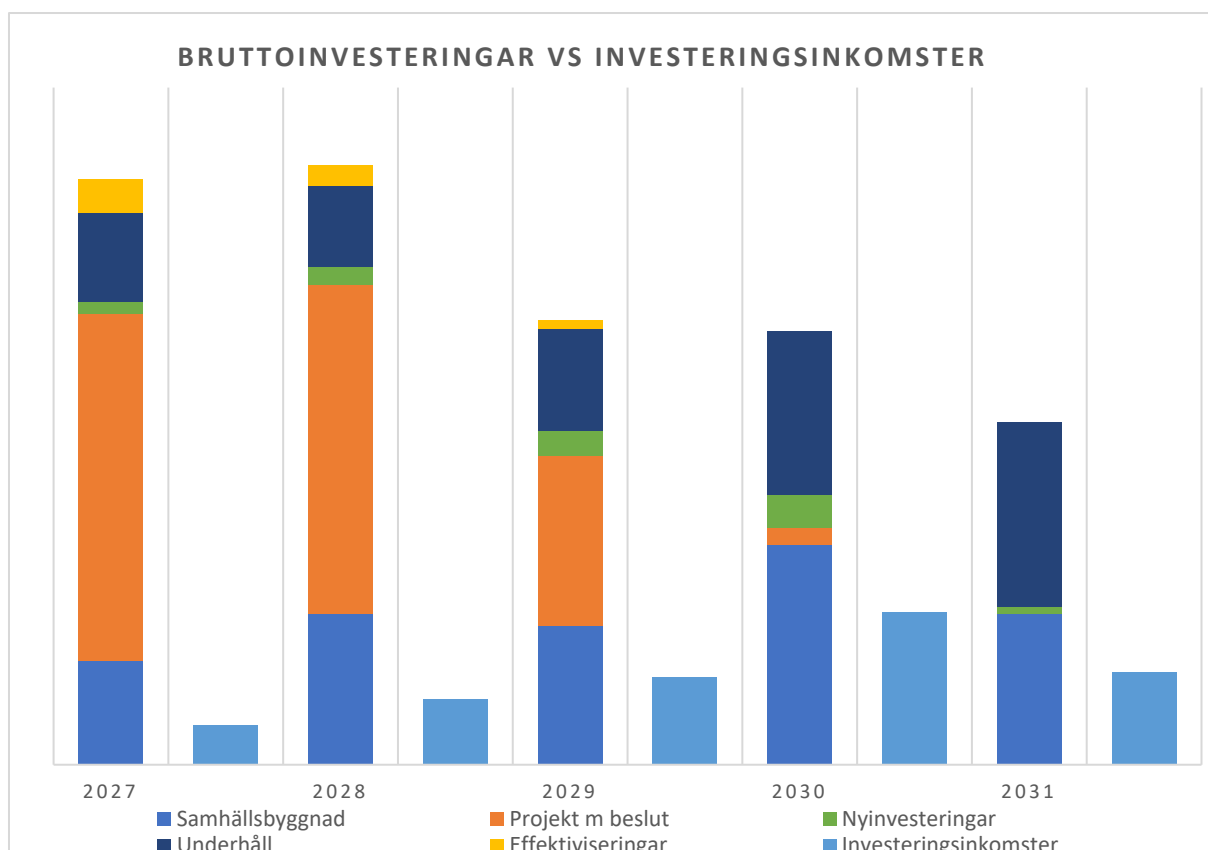
Vidja etapp 2 är ett omvandlingsområde där arbetet med allmänna anläggningar pågår och förväntas vara klart under 2028. Anläggningarna finansieras i stor utsträckning av kommunen. I projekten Svartvik och Gräsvreten förväntas de stora investeringarna ske främst efter 5 års perioden.

Tabell 2 - Exploateringsutfall i samhällsbyggnadsprojekt

Exploateringsutfall (mnkr)	2027	2028	2029	2030	2031
Prognostiserat utfall	70	73	180	127	111

Exploateringsutfallet är nettot av inkomster och utgifter kopplade till försäljning av mark och framtagandet av detaljplaner/ utvecklingsplaner. Förväntade nettoinkomster kommande femårsperiod är fördelade över ett stort antal projekt.

Investering lokalprojekt

Figur 1. Diagrammet visar kommunens och Huddinge Samhällsfastigheter AB:s samlade investeringar uppdelat i samhällsbyggnadsprojekt, lokalprojekt med beslut, nyinvesteringar, underhåll och effektiviseringar. Den fristående stapeln visar investeringsinkomster i samhällsbyggnadsprojekten. Totala bruttoinvesteringar uppgår till drygt 7,0 miljarder kronor; intäkterna uppgår till ca 1,3 miljarder. Investeringsstoppen 2027–2028 drivs av att de tre beslutade lokalprojekten har sin topp samtidigt. Från 2030 dominerar underhåll och nyinvesteringar — en konsekvens av ett åldrande fastighetsbestånd som kräver ökande resurser för att upprätthålla funktion och regelefterlevnad. Medfinansiering av Spårväg Syd, Tvärförbindelse Södertörn och Diametern ingår inte.

Kommunövergripande analys

Ett levande och växande Huddinge

Huddinge planerar ett högt bostadsbyggande, särskilt i stationsnära lägen, vilket skapar ökad konkurrens om mark. För att möta detta behöver den kommungemensamma planeringen stärkas så att mark kan säkras för både kommunal service och andra viktiga funktioner. Samtidigt behöver den tekniska försörjningen stärkas för att säkerställa tillräcklig kapacitet för den planerade utbyggnaden.

Fler arbetstillfällen behöver skapas i kommunen där områden som de regionala stadskärnorna och utpekade verksamhetsområden har en särskild roll. Utvecklingen av nya bostäder och arbetstillfällen påverkas i hög grad av marknadsläge och stora infrastruktursatsningar, vilket innebär att tidsplaner för vissa områden förskjuts. För att stärka tillväxten behöver kommunen arbeta strategiskt med befintliga företag och nya företags- och verksamhetsetableringar, utveckla etableringsprocesser och arbeta aktivt med platsutveckling och platsmarknadsföring för att öka attraktiviteten.

Ett Huddinge som håller ihop

Fördelningen av upplåtelseformer är relativt jämn på kommunnivå men varierar mellan områden, där många har en ensidig struktur. Kommunen har även en hög andel mindre lägenheter, vilket motiverar behovet av ökad variation i upplåtelseformer, hustyper och

bostadsstorlekar. Kommunkoncernen behöver arbeta mer strategiskt med sitt markinnehav för att bidra till en bättre bostadsblandning och undvika att förstärka befintliga strukturer.

Att bryta lyckoparadoxen² är prioriterat. I Flemingsberg, Vårby och Skogås är utflyttningen högre och trångboddheten större, kopplat till ett bestånd av mindre lägenheter. För att stärka kvarboendet i dessa områden krävs långsiktiga insatser, där en central åtgärd är att tillföra mer attraktiva och varierade boendeformer, särskilt ägt boende och större bostäder. Parallellt utreds lösningar utöver nyproduktion för att minska trångboddheten. Mot bakgrund av en åldrande befolkning pågår ett uppdrag om äldres boendesituation och förslag på åtgärder tas fram.

Det finns ett behov av att i högre grad överbrygga fysiska barriärer och stärka svaga sociala samband som pekats ut i översiktsplanen. Möjliga åtgärder behöver fortsatt utredas för att skapa bättre sammanhängande strukturer och stärka kopplingar mellan områden.

För att stärka trygghet, trivsel och attraktivitet ska platsutvecklingsinsatser genomföras i Flemingsberg, Kungens kurva, centrala Huddinge, Vårby, Skogås och Trångsund. Arbetet sker i samverkan med kommunkoncernen, lokala aktörer och fastighetsägare, med fokus på att aktivera platser och stråk inför och under utveckling genom både permanenta och tillfälliga insatser med flyttbar karaktär.

Samhällsservice

Kommunens lokalförsörjning står inför ett strukturellt skifte. Minskande barnkullar och växande behov inom socialtjänst samt vård och omsorg sammanfaller med ett betydande upprustnings- och ersättningsbehov i det befintliga fastighetsbeståndet. En stor del av lokalerna är uppförda under tidigare expansionsperioder och står nu inför teknisk åldring, ökade krav på tillgänglighet, energieffektivitet, säkerhet och ändamålsenlighet.

Detta innebär att en växande andel av investeringsutrymmet behöver i det kortare perspektivet användas för att säkerställa funktion, kvalitet och regelefterlevnad i befintliga lokaler, snarare än för ny kapacitetsutbyggnad. Samtidigt behöver behoven i ett längre perspektiv, bortom prognosperioden, löpande bevakas, analyseras och kvantifieras. Redan i slutet av denna prognosperiod syns en försiktig uppgång i barnkullarna, vilket kommunen behöver ha beredskap för. Sammantaget behöver lokalförsörjningen fokusera på upprustning, omställning, flexibilitet och ersättningsinvesteringar för att löpande möta förändrade verksamhetsbehov och prognosvariationer, samtidigt som framtida drift- och kapitalkostnader begränsas.

Med en samlad årlig lokalkostnad om cirka 860 miljoner kronor utgör lokalförsörjningen en av kommunens mest strategiskt påverkbara kostnadsposter. Det ställer höga krav på långsiktiga prioriteringar, livscykelperspektiv och ett effektivt utnyttjande av befintligt lokalbestånd i en situation där resurserna är begränsade och behoven konkurrerar med varandra.

Inom förskola och grundskola innebär minskande barn- och elevantal att huvudstrategin är konsolidering och omdisponering av befintliga lokaler. Samtidigt finns kapacitetsbrister inom anpassad grundskola, särskilda undervisningsgrupper och förskola i vissa geografiska

² Lyckoparadoxen är benämningen på en segregationsdrivande process där individer flyttar från socioekonomiskt svagare områden när deras livssituation förbättras.

områden. Nya krav på skolmiljö, skolbibliotek och tioårig grundskola kräver lokalanpassningar.

Tillgången till kultur- och fritidslokaler är ojämn, vilket påverkar jämlikheten i kommunen, Underskottet finns främst inom sport- och aktivitetsytor samt mötesplatser för unga och kulturverksamhet, vilket motiverar en inriktning mot samnyttjande och multifunktionella lokaler. Flera befintliga lokaler och anläggningar är dessutom undermåliga och i behov av upprustning och standardhöjning.

Socialnämndens verksamheter har ett högt lokalutnyttjande. Även om en stor andel av lokalerna är ändamålsenliga finns i vissa delar behov av kompletteringar och anpassningar, särskilt kopplat till tillgänglighet och förändrade arbetssätt.

Den nya socialtjänstlagen innebär ett strategiskt skifte mot förebyggande och områdesnära arbetssätt, vilket ställer ökade krav på flexibilitet och långsiktig beredskap i lokalförsörjningen.

Den demografiska utvecklingen pekar mot successivt ökande behov inom vård- och omsorgsboenden samt LSS, särskilt på längre sikt, vilket ställer krav på långsiktig kapacitetsplanering och strategisk utveckling av kommunens lokalbestånd. Samtidigt dominerar på kort sikt behovet av tekniska uppgraderingar och anpassningar i det befintliga beståndet.

För gymnasieskola är det samlade lokalutbudet i huvudsak tillräckligt men obalanser i nyttjande kräver effektivisering och flexibel användning. Behovsstrukturen inom utbildningsverksamheterna förändras över tid till följd av demografisk utveckling samt förändrade elevflöden och utbildningsval i regionen. Mot denna bakgrund finns indikationer på ökade behov inom anpassad undervisning samt vuxenutbildning. För vuxenutbildningen behöver permanenta lokaler tillgodoses.

Sammantaget står lokalförsörjningen inför flera samverkande och delvis motstridiga utmaningar som kräver tydliga prioriteringar. Det handlar om att balansera omfattande investeringsbehov mot begränsade ekonomiska ramar, att göra väl avvägda beslut mellan avveckling, omställning och nybyggnation i takt med förändrade behov samt att säkerställa tillräcklig flexibilitet och långsiktig ekonomisk hållbarhet i ett allt mer osäkert och föränderligt behovslandskap.

För att hantera dessa utmaningar vägleds lokalförsörjningen av följande övergripande principer:

- Säkerställa långsiktigt hållbara, tillgängliga och ändamålsenliga lokaler med god teknisk standard, med fokus på flexibilitet, samlokalisering, effektivt nyttjande samt förmåga att hantera obalanser mellan tillgång och behov över tid.
- Prioritera utveckling av befintligt lokalbestånd framför nybyggnation där det är möjligt och ekonomiskt motiverat, samt genomföra åtgärder för ökat samutnyttjande, effektivare lokalutnyttjande och omställning av lokaler utifrån förändrade behov.
- Nya investeringar ska utgå från identifierade behov, efterfrågan och nyttjandegrad, samt beakta geografiska skillnader och systemförutsättningar såsom valfrihetssystem, för att säkerställa effektiv användning och jämlik tillgång till kommunal service.

Ett Huddinge i samspel med naturen

Huddinges natur ska både bevaras och utvecklas, och det är viktigt att tidigt i planeringsprocessen ta hänsyn till naturvärden, biologisk mångfald och vattenkvalitet. Arbetet med att förbättra vattenkvaliteten i kommunens sjöar fortsätter genom att följa dagvattenstrategin och lokala åtgärdsprogram, men behöver intensifieras i områden där god ekologisk status ännu inte uppnåtts. För att uppnå miljökvalitetsnormerna reviderar kommunen dagvattenstrategin, vilket innebär att kraven på dagvattenhantering anpassas efter varje sjö eller vattendrags status.

Tillgången till parker och grönområden i Huddinge är generellt god, men ojämnt fördelad. I takt med förtätningen blir bostadsnära grönska allt viktigare, vilket kräver fortsatt fokus på att planera för parker och lekplatser både i nya och befintliga områden med bristande tillgång. Under 2026–2027 tas ett program för offentlig miljö fram, inklusive analyser av hur tillgången till grönområden, parker och lekplatser svarar mot översiktsplanens mål och att identifiera åtgärdsbehov. Syftet med arbetet är att ta fram ett styrdokument som kan användas i planeringen för att trygga parktillgången och den rekreativa grönstrukturen i kommunen framöver.

Klimatförändringarna medför ökade risker för både torka och översvämningar samt problem med urbana värmeöar, vilket kräver nya arbetssätt i planeringen.

Ett Huddinge med minskad klimatpåverkan

För att minska klimatpåverkan behöver andelen hållbara resor öka och det är viktigt att förbättra förutsättningarna för hållbart resande genom bland annat utbyggnad av publik laddinfrastruktur, utbyggd och förbättrad gång- och cykelinfrastruktur och mobilitetsåtgärder. Under 2026 omarbetas kommunens styrdokument för parkering för att tydliggöra inriktningen för arbetet med mobility management, mobilitetsåtgärder och parkering. Riktlinjer tas fram som ger stöd för en enhetlig hantering av mobilitets- och parkeringsfrågor.

Samtidigt krävs minskad klimatpåverkan från byggandet. Idag har få projekt högre klimatambitioner än lagkrav, och utan ytterligare åtgärder riskerar utvecklingen att ge stora utsläpp. Kommunen arbetar därför med att ta fram en plan för hur klimatpåverkan från samhällsbyggnadsprojekt kan minska samt utveckla cirkulär masshantering.

Områdesanalys

Områdesanalyserna görs på kommunens utvecklingsområden som är Flemingsberg, Kungens kurva, centrala Huddinge, Vårby, Segeltorp, Skogås, Trångsund och Loviseberg. Områdesanalyserna utgår från översiktsplanens övergripande mål. Därutöver finns kortare analyser på Glömsta, Gladö Lissma, Högmora, Stuvsta, Snättringe och Länna.

Mellersta Huddinge

Pågående exploatering- och lokalprojekt

I tabell 3 redovisas pågående exploateringsprojekt och lokalinvesteringar, samt beslutad inriktning för verksamhetsutövare och byggherre.

Ett antal projekt har förändrade förutsättningar, och följaktligen rekommenderas en ny inriktning för dessa objekt:

- Hängbjörken, LSS gruppbostad

- Verkstaden, hantverket och tonfisken, LSS gruppboend
- Lönner 5, vård- och omsorgsboende

Tabell 3 – tabellförklaring:

- X: Verksamhetsutövare eller byggherre ej beslutad
- K: Kommunal verksamhetsutövare eller byggherre
- E: Extern verksamhetsutövare eller byggherre
- Den första bokstaven avser verksamhetsutövare och den andra byggherre.
- Tillhandahållandet av servicebostäder är reglerat genom en option i exploateringsavtalet; bostäderna uppförs endast om kommunen avropar optionen.

Projekt	Ändamål	Status	Beslutad Inriktning verksamhetsutövare och byggherre	Ny rekommenderad inriktning verksamhetsutövare och byggherre
Centrala Huddinge				
Fabriken Förrådet	Bostäder (1650-1901), verksamheter, torg, fickpark, parkstråk, nya lokalgator, förskola	Inför antagande	Förskola: E/E	Ingen förändring
Hängbjörken	Bostäder (281), LSS LSS gruppboend, förskola, gång- och cykelväg	Inför antagande	Förskola: K/K LSS gruppboend: X/X	LSS gruppboend: K/E
Verkstaden, Hantverket och Tonfisken	Bostäder (2123), LSS gruppboend, verksamheter, förskolor, gång- och cykelväg, rekreation, hantering av skyfall	Inför antagande	Förskola 1 och 2: E/E LSS gruppboend: X/X	LSS gruppboend: K/E
Aspen	Skola, förskola, idrottshall, bollplan, gång- och cykelväg	Inför antagande	Förskola: K/K Grundskola: K/K Idrottshall och bollplan: K/K	Ingen förändring
Vallen 6 m.fl.	Ny pumpstation för dagvatten, nätstation, dagvattenkanal	Inför granskning		
Sjödalsbacken	Bostäder (244), förskola, park	Inför antagande	Förskola: E/E	Ingen förändring
Tingshuset	Bostäder (414), service, utveckling av befintlig park	Genomförande		
Udden 8	Bostäder (57), upprustning av Fullersta torg	Inför antagande		
Kommunalhuset 2	Offentlig verksamhet, bostäder (70-90)	Inför uppstart		
Rosenhill	Bostäder (18), park	Förnyad granskning		
Ålen 3	Centrumverksamhet	Granskning		
Ny sim- och idrottshall i Huddinge	Idrotts- och simhall parkeringshus	Genomförande	K/K	Ingen förändring

Nytt kommunhus	Kontor	Genomförande	K/K	Ingen förändring
Nytt huvudbibliotek	Kulturlokaler	Genomförande	K/K	Ingen förändring
Stuvsta och Snättringe				
Lönnen 5	Vård- och omsorgsboende (70)	Inför samråd	Vård- och omsorgsboende: X/X	Vård- och omsorgsboende: K/E
Tjädern 8	Bostäder (1)	Inför samråd		
Lotusen 3	Bostäder (29)	Inför samråd		
Orren 2	Verksamhetslokaler	Genomförande		
Milstensparken	Parkupprustning	Genomförande		
Strömkarlen och Strandparken	Parkupprustning	Planering		
Projekt Solfagra	Grundskola, idrottshall, 11-spelsplan	Genomförande	Grundskola, idrottshall, 11-spelsplan: K/K	Ingen förändring
Gladö-Lissma				
Gladö kvarn förtätning	Omvandling av fritidshusområde - bostäder (220)	Genomförande		
Del av Gladö 1:3, skola och förskola	Kombinerad skola och förskola	Inför uppstart	Skola och förskola: K/K	Ingen förändring
Planprogram utvidgning av Gladö industriområde	Verksamhetsmark	Inför samråd		
Nytorp 4:7	LSS gruppboende	Projektering	LSS gruppboende: K/K	Ingen förändring
Högmora				
Högmora etapp 2	Omvandling fritidshusområde - bostäder (10)	Genomförande		
Svartvik	Omvandling fritidshusområde - bostäder (200), skola, idrottshall, park, VA och gator	Inför granskning	Grundskola: K/K Idrottshall: K/K	Ingen förändring
Högmoraparken	Nybyggnation park	Genomförande		

Centrala Huddinge

Centrala Huddinge omfattar kommundelarna Sjödalen och Fullersta och är beläget kring Huddinge centrum som också kommunens administrativa och historiska centrum.

Ett levande och växande Huddinge, Ett Huddinge som håller ihop

Bostads- och arbetsplatsutveckling

I centrala Huddinge finns cirka 11 000 bostäder och planering pågår för ytterligare cirka 5 000 bostäder i Storängen, Fullersta och Huddinge centrum. Under de närmaste tre åren beräknas cirka 470 bostäder färdigställas. Planprogrammet för gymnasieområdet vid Kvarnbergsplan möjliggör ytterligare cirka 300 bostäder. Detaljplanen för Kommunhuset 2 är under uppstart med inriktning mot bostäder, där den äldre kommunhusbyggnaden och folkbiblioteket bevaras och inryms med nya verksamheter.

I Sjödalens och delar av Fullersta finns en relativt varierad bostadsstock, men bostadsrätter och äganderätter dominerar. Hyresrätter finns främst i centrala och norra Sjödalens, medan småhus med äganderätt präglar delar av Fullersta och södra Sjödalens. Då det planeras för en kraftfull utveckling i området är det viktigt att stärka balansen i bostadsutbudet, särskilt genom att tillföra fler stora lägenheter.

I centrala Huddinge finns cirka 8 000 arbetstillfällen, främst inom vård och omsorg, utbildning, offentlig förvaltning, handel och bygg. Flera pågående detaljplaner kan på sikt generera nya arbetstillfällen men sammantaget bedöms inte tillskottet motsvara den planerade bostadsutvecklingen.

Jämlika livsvillkor, sammanhållning och samhällsservice

Centrala Huddinge har en relativt hög utbildnings- och inkomstnivå samt en hög andel förvärvsarbetande även om variationer finns inom området. Sjödalens södra och delar av Fullersta har haft en stark inflyttning av personer med arbete över tid, medan södra Fullersta och centrala Sjödalens uppvisar viss utflyttning av förvärvsarbetande. Den upplevda tryggheten är hög i området, även om den är något lägre i centrala och norra Sjödalens.

Barn och unga i centrala och norra Sjödalens deltar i föreningsidrott i lägre grad än i kommunens socioekonomiskt starkare områden, men förutsättningarna att öka deltagandet är goda i och med tillkommande idrottsytor.

I dagsläget är tillgången till grundläggande kommunal service god i de centrala delarna. Till skillnad från flera andra kommuner minskar barn- och elevantalet inte lika kraftigt i dessa områden. Samtidigt växer nya särskilda målgrupper fram, i likhet med den äldre befolkningen, vilket medför behov av omställning av lokaler mellan olika målgrupper, inom och över verksamhetsgränserna, samt kapacitetsutökning. Parallellt finns behov av både tillfälliga och permanenta ersättningslokaler samt riktade insatser för fritidsgård, anläggningar för specialidrott, vuxenutbildning samt en samlokaliserad och fullvärdig familjecentral.

Den pågående bostadsutvecklingen i Storängen driver ett framtida behov av kommunal service, vilket ställer krav på flexibilitet och löpande avstämning mot utbyggnadstakten.

Ett Huddinge i samspel med naturen

Bevarande och utveckling av natur

Inom Gömmarens och Örlångens naturreservat finns gröna värdekärnor och områden med stora samlade rekreations-, natur- och kulturvärden. Höga naturvärden finns också på vissa platser i Solgård och Sörskogen.

Centrala Huddinge avrinner främst till sjöarna Trehörningen och Örlången som inte uppnår miljökvalitetsnormerna för vatten. Sjöarna är Huddinges mest övergödda och påverkar alla vattendrag och sjöar nedströms negativt. För att Örlången ska nå god ekologisk status till år 2033 finns ett omfattande förbättringsbehov för fosfor. Åtgärder har utförts med bland annat en fördamm till Kyrkdammen. I anslutning till Trehörningen pågår planering för LÅP- och skyfallsåtgärder för att möjliggöra ny bebyggelse i Storängen. Här behöver rekreationsmöjligheterna säkerställas i planeringen.

Tillgänglighet till gröna kvaliteter

Sjödalens och Fullerstas ytterkanter präglas av större strövområden och naturreservat, medan grönstrukturen i de centrala delarna främst utgörs av villaområden och mindre parker av olika karaktär med Rådsparken och Sjödalsparken som har stadsdelsparkskaraktär. Ny

bebyggelse kommer i huvudsak att tillkomma i de centrala delarna där tillgång till park och lekplatser är god, men parker och lekplatser kommer också behöva utvecklas i takt med det ökade besöksstrycket till följd av förtätningen. Rådsparken och Fullerstaparken är exempel på parker med hårt tryck redan idag. Samtidigt som vissa brister kvarstår i ytterområden särskilt i villaområden.

Klimatanpassning

Flera områden i centrala Huddinge har skyfallsproblematik, till exempel längs Fullerstaåns sträckning. Ytor för skyfall och dagvattenhantering behöver reserveras och frågan behöver ges särskild uppmärksamhet vid planering av ny bebyggelse. Centrala Huddinge är även utpekad som riskområde för urbana värmeöar.

Ett Huddinge med minskad klimatpåverkan

Prioritering av transportslag

Tillgängligheten till kollektivtrafik är generellt god med pendeltåg och busstrafik i centrala Huddinge. Pågående och planerade bostadsprojekt ligger i stationsnära lägen eller med god tillgång till kollektivtrafik och flertalet tillför någon form av mobilitetsåtgärder för att främja ett minskat bilanvändande.

Det finns ett behov av förbättringar i cykelvägnätet i centrala Huddinge. Järnvägens och Huddingevägens fysiska barriäreffekt är tydlig med få passager för gående och cyklister. För att knyta samman områdets olika delar behöver attraktiva och gena stråk utvecklas. Det är också önskvärt att stationsområdet utvecklas för minskad trängsel och otrygghet.

Minimering av klimatavtryck

I Storängen planeras den äldre verksamhetsbebyggelsen att rivas för att ge plats åt ny bebyggelse, vilket i sig kan innebära en klimatutmaning. Exempel på projekt som arbetar med åtgärder för minskad klimatpåverkan är det nya kommunhuset, där en befintlig kontorsbyggnad byggs på och om med användning av hållbara och återbrukade material.

Övriga områden

Stuvsta och Snättringe

Båda kommundelarna dominerar villabebyggelse och äganderätter och i översiktsplanen pekas lämpliga platser längs kollektivtrafikstarka stråk ut för komplettering med tätare bebyggelse för att bidra till en ökad variation av boendeformer.

I både Stuvsta och Snättringe finns områden med låg tillgång till mötesplatser i form av parker och lekplatser, främst inom villabebyggelsen. För att förbättra tillgången bör möjligheterna att komplettera områdena på sikt med nya parker som innehåller lek- och aktivitetsytor utredas.

I Stuvsta och Snättringe är andelen hushåll med bil relativt hög. Cykelkopplingarna till Stuvsta station har förbättrats vilket kan öka möjligheterna till ett hållbart resande i området. Trafikverket har byggt ut regional gång- och cykelbana och norrgående busskörfält längs Huddingevägens östra sida norr om Ågestavägen och planerar även för ett södergående busskörfält mellan Rågsvedsvägen och Västra stambanan. Huddingevägen är en barriär som skär genom kommunen och fortsatt dialog behöver föras med Trafikverket om åtgärder för att förbättra framkomlighet, tillgänglighet och trafiksäkerhet.

Gladö-Lissma

Omvandlingen av Gladö kvarn har inneburit en ökad inflyttning till området och prognosen visar att fler småhus kan tillkomma framöver. En detaljplan för kombinerad skola och förskola i området är inför uppstart.

Ett planprogram tas fram för Gladö industriområde för att klargöra viktiga strategiska frågor inför fortsatt utveckling, med målet att skapa mer verksamhetsmark och fler arbetstillfällen i kommunen. Planområdets omfattning har dock förändrats utifrån utpekat område i översiktsplanen.

Arbetsmiljön och kapaciteten i den befintliga ridanläggningen är undermåliga och behöver ses över för att dels förbättra förutsättningarna för personalen och hästvälfaerden, dels för att möjliggöra en utökning av antalet ridskoleplatser.

Högmora

Tillkomst av nya småhus sker inom redan planlagda delar av Högmora och behovet av förskoleplatser har ökat. Planberedskap finns för ytterligare en förskola och planläggning av grundskola och idrottshall pågår. Många boende i Högmora efterfrågar bättre kollektivtrafik till området redan idag

I *Svartvik* pågår detaljplanering som syftar till att ge bättre förutsättningar för ett året-runt-boende med kommunal standard på vägar, kommunalt huvudmannaskap för vatten och avlopp samt möjlighet till förtätning av bebyggelsen.

För området *Gunhildsvik* finns ett föreläggande om utbyggnad av vatten och avlopp. Hur utbyggnaden ska genomföras utreds för närvarande av kommunen i samarbete med VA-huvudmannen i en förstudie.

Nordvästra Huddinge

Pågående exploatering- och lokalprojekt

I tabell 4 redovisas pågående exploateringsprojekt och lokalinvesteringar, samt beslutad inriktning för verksamhetsutövare och byggherre.

Ett antal projekt har förändrade förutsättningar, och följaktligen rekommenderas en ny inriktning för dessa objekt:

- Diametern 2, LSS gruppboende
- Drakskeppet, LSS gruppboende och LSS servicebostäder (genom utnyttjande av option)
- Vårby udde, LSS gruppboende, LSS vård- och omsorgsboende samt LSS servicebostäder (genom utnyttjande av option)

Tabell 4 – tabellförklaring:

- *X: Verksamhetsutövare eller byggherre ej beslutad*
- *K: Kommunal verksamhetsutövare eller byggherre*
- *E: Extern verksamhetsutövare eller byggherre*
- *Den första bokstaven avser verksamhetsutövare och den andra byggherre.*
- *Tillhandahållandet av servicebostäder är reglerat genom en option i exploateringsavtalet; bostäderna uppförs endast om kommunen avropar optionen.*

Projekt	Ändamål	Status	Beslutad Inriktning verksamhetsutövare och byggherre	Ny rekommenderad inriktning verksamhetsutövare och byggherre
Kungens kurva				
Diametern 2	Bostäder (1600), förskola, grundskola, LSS gruppboende, park, idrottshall	Inför antagande	Förskola 1&2: K/E Förskola 3: E/E Grundskola: K/K Idrottshall: K/K LSS gruppboende: X/X	LSS gruppboende: K/E
Segmentet 1	Verksamhet	Efter samråd		
Kurvan 2 och 5, Ikea	Verksamhet	Inför antagande		
Ingvar Kamprads allé	Huvudgata	Inför genomförande		
Underhållsdepå, Trafikverket	Verksamhet	Inför laga kraft		
Segeltorp				
Planprogram Segeltorps industriområde	Bostäder (1800), förskola, park	Inför godkännande	Förskola: X/X	Ingen förändring
Lövdungen 2	Bostäder (85)	Inför antagande		
Odalmannen 1	Bostäder (32)	Inför antagande		
Godsägaren	Bostäder (26)	Inför granskning		
Jakobslands lekplats	Nybyggnation lekplats	Planering		
Vårby				
Vårby udde	Bostäder (2045), verksamhetslokaler, grundskola, förskolor, idrottshall, LSS vård- och omsorgsboende, LSS gruppboende, LSS servicebostäder, park	Inför antagande	Förskola 1&3: K/E Förskola 2: E/E Grundskola: E/E Idrottshall: K/E LSS gruppboende: X/X LSS vård- och omsorgsboende: X/X LSS servicebostäder: X/X	LSS gruppboende: K/E LSS vård- och omsorgsboende: K/E LSS servicebostäder: K/E
Ängsgården 1	Bostäder (86)	Inför laga kraft		
Drakskeppet	Bostäder (500), verksamhetslokaler, LSS gruppboende Folkbibliotek och fritidsgård	Inför samråd	LSS gruppboende: X/X LSS servicebostäder: X/X Folkbibliotek och fritidsgård: K/E	LSS gruppboende: K/E LSS servicebostäder: K/E
Vårbackaskolan 3 & 4	Grundskola och idrottshall	Startat	Grundskola och idrottshall: K/K	Ingen förändring

Fittjanäset	Upprustning grönområde	Planering		
-------------	------------------------	-----------	--	--

Kungens kurva

Kungens kurva har en enorm potential att utvecklas som regional stadskärna tillsammans med Skärholmen, med en vision och aktiva aktörer, men också stora utmaningar som kräver samverkan över organisatoriska gränser.

Ett levande och växande Huddinge, Ett Huddinge som håller ihop

Bostads- och arbetsplatsutveckling

I Kungens kurva pågår flertalet projekt med syfte att öka Kungens kurvas attraktionskraft som regional stadskärna. Områdets första bostadsområde, Diametern, beräknas ha förväntad byggstart 2028. Det kommer att vara en utmaning att i nyproduktion kunna få till en variation i bostadsutbudet för att kunna möta olika målgrupper. Kommunens låga markinnehav försvårar denna fråga ytterligare.

Andra projekt gäller såväl utökad handel, plats för upplevelse samt kontorsplatser för att nämna några. En utökning av dagens cirka 5000 arbetsplatser gör att Kungens kurva bidrar starkt till södra Stockholms arbetsmarknad.

Jämlika livsvillkor, sammanhållning och samhällsservice

Kungens kurva är ett homogent område med spridda målpunkter i en gles och storskalig struktur med många baksidor, lågt markutnyttjande och få siktlinjer. Svaga kopplingar till Skärholmen och upplevd otrygghet kan motarbetas av tillfälliga mötesplatser och andra platsutvecklingsåtgärder, särskilt för gående, cyklister och kollektivtrafik.

Med anledning av att hela Kungens kurva är ett handelsområde och inga bostäder har byggts ännu finns det inte heller någon samhällsservice. Behovet är stort av att offentlig service utvecklas parallellt med bostäder. Det gäller exempelvis skolor, vårdboenden och idrottsytor men även tillgång till allmänna parker med mera. I planeringen av projekt Diametern ingår exempelvis tre förskolor, en grundskola och en fullstor idrottshall i första detaljplanen. I andra detaljplanen planeras för ytterligare förskolor och annan samhällsservice. Behov av idrottshall är prioriterat i detta planområde, ett beaktande som behöver tas även i samband med Vårby simhall som nyligen genomgått ett underhåll för att hålla i 15 år till.

Ett Huddinge i samspel med naturen

Kungens kurva avrinner till Rödstensfjärden i Mälaren som har god ekologisk men inte god kemisk status. Området ingår i Östra Mälarens vattenskyddsområde, vilket innebär särskilda krav, bland annat för dagvattenhantering.

I Kungens kurva finns höga naturvärden främst inom Gömmarens naturreservat och fastigheten Kvadraten samt i vissa ekmiljöer inom handelsområdet. Gömmarens naturreservat, sjön Gömmaren och närheten till Mälaren är stora kvaliteter, men inom Kungens kurva finns idag få rekreationsytor. I projektet Diametern planeras områdets första stadsdelspark, som genomförs i ett senare skede. I samband med utbyggnaden av Ingvar Kamprads Allé tillkommer trädplantering, dagvattendammar samt mindre torg med gröna kvaliteter. Vid framtida exploatering är det viktigt att tillföra parker och gröna stråk.

Stora delar av området riskerar att översvämmas vid kraftig nederbörd. Kungens kurva är även utpekat som riskområde för urbana värmeöar då området har stor del hårdgjorda ytor och brist på större träd.

Ett Huddinge med minskad klimatpåverkan

Då Kungens kurva främst är ett externt handelsområde idag dit de flesta reser med bil finns stora utmaningar med negativ klimatpåverkan. Områdets struktur leder också till onödigt många korta bilresor lokalt mellan handelsområden, och ambitionen är att fler gående och cyklister ska röra sig inom området.

Det pågår flertalet infrastrukturprojekt som skapar goda förutsättningar för hållbart resande. Exempelvis är det av stor vikt att planeringen av Spårväg Syd etapp 1 fortgår, expressbusslinjer tillkommer och att kommunen främjar framkomlighetsåtgärder för att bidra till en attraktiv kollektivtrafikförsörjning. Ytterligare ett exempel är att bygga ut Ingvar Kamprads allé med prioriterade busskörfält för god kollektivtrafikförsörjning.

Pågående projekt i Kungens kurva sker i huvudsak på redan hårdgjorda ytor och genom omvandling av befintliga byggnader, vilket minskar klimatpåverkan från nybyggnation. En effektiv markanvändning förutsätter också samordning av parkerings- och mobilitetstjänster.

Segeltorp

Ett levande och växande Huddinge, Ett Huddinge som håller ihop

Bostads- och arbetsplatsutveckling

Idag finns cirka 3 400 bostäder i Segeltorp och det pågår planering för ett par bostadsprojekt i varierade storlekar. Segeltorps bostadsbestånd består av 70 procent småhus. Resterande bostäder är mestadels flerbostadshus, placerade främst kring Segeltorps centrum. Här är bostadsrätt den dominerande upplåtelseformen. Vid komplettering av bostäder eftersträvas blandade upplåtelseformer och bostadstorlekar som kompletterar det befintliga beståndet.

Småskaliga verksamheter finns i området, främst är det i Segeltorp C och verksamhetsområdet. Förutsatt att området utvecklas i enlighet med översiktsplanen finns goda förutsättningar att arbetsplatserna ökar. Dessutom bidrar kopplingarna till Kungens kurva till att människor kan bo/verka i respektive område.

Jämlika livsvillkor, sammanhållning och samhällsservice

Trots att det finns en generell känsla av trygghet i stadsdelen behöver en del platser förbättras för att skapa en förhöjd upplevelse av trygghet. Exempelvis gäller detta Segeltorps centrum som upplevs som otryggt under dygnets mörka timmar samt Segeltorps industriområde.

Det råder brist på offentliga mötesplatser eftersom området till stor del består av privat kvartersmark och villabebyggelse. Segeltorp har idag ett begränsat men viktigt utbud av målpunkter, bland annat Segeltorp centrum, Segeltorps fritidsgård, kyrkan samt idrottsanläggningar. Segeltorpsskolan inrymmer också områdets folkbibliotek och matsalen går att nyttja som möteslokal.

Befintliga skolor bedöms i nuläget täcka skolbehovet i stadsdelen, men begränsad tillgång till etableringsytor för nya skolor utgör en strategisk utmaning, särskilt i samband med den planerade utvecklingen av Segeltorps industriområde. Mot bakgrund av detta finns behov av planberedskap för skola i de centrala delarna av Segeltorp samt förutsättningar för förskolor inom industriområdet för att säkerställa långsiktig handlingsfrihet. Vidare finns ett uttalat behov av gruppboenden, som bör lokaliseras i kollektivtrafiknära lägen med närhet till grönområden och vardagsservice för att skapa trygga och tillgängliga boendemiljöer för boende och anhöriga. Arbetsmiljön i Långängens Gårds ridanläggning är undermålig och behöver ses över för att förbättra förutsättningarna för personalen och hästvälfaerden.

Ett Huddinge i samspel med naturen

Bevarande och utveckling av natur

Delar av Segeltorp avrinner till Långsjön, som är den enda sjön i Huddinge som har en negativ utveckling. För att Långsjön ska nå god ekologisk status till 2027 behöver belastningen av fosfor minska. Övriga delar av Segeltorp avrinner till Rödstensfjärden i Mälaren som uppnår god ekologisk status, men inte god kemisk status. Segeltorp ingår i Östra Mälarens vattenskyddsområde, vilket ställer krav på till exempel hanteringen av dagvatten.

Tillgänglighet till gröna kvaliteter

Segeltorp är ett område med gröna ytor men en stor del av denna grönska utgörs av privata trädgårdar. I Segeltorp finns det få iordningställda grönytor för lek- och rekreation och området saknar en stadsdelspark. Kommunen har anlagt lekplatsen Kråkparken vid Långsjöns norra ände samt utegym och hundrastgård vid Långängen. Ett investeringsprojekt för lekplatsen i Jakobslund pågår, men det finns ett fortsatt behov av fler parker och lekplatser i Segeltorp. I området finns även entréer till både Gömmarens naturreservat och Långsjön, och en utvecklingspotential för såväl entrén till Långsjön som den del av reservatet som gränsar mot Segeltorp.

Klimatanpassning

Det finns områden med risk för översvämning till följd av skyfall i Segeltorp, särskilt längs Smista allé och i Segeltorps industriområde. Det ställer krav på översvämningsytor och avrinningstråk.

Ett Huddinge med minskad klimatpåverkan

Kopplingen till Fruängen, där tunnelbana finns och ytterligare utveckling planeras, behöver stärkas. Detta planeras genom Spårväg Syd etapp 2, förbättrad orienterbarhet för gående och cyklister samt bebyggelse som knyter samman områdena. Även kopplingarna till Kungens kurva bör utvecklas med kapacitetsstarka transportslag.

De planerade projekten i Segeltorp sker i huvudsak på redan hårdgjorda ytor, exempelvis bostadsprojekt längs med Häradsvägen och omvandling av Segeltorps industriområde till bostäder.

Vårby

Vårby har ett strategiskt läge invid Mälaren, mellan två regionala stadskärnor, i omedelbar anslutning till befintlig och planerad infrastruktur, såväl kollektiv som för bilar och transporter.

Ett levande och växande Huddinge, Ett Huddinge som håller ihop

Bostads- och arbetsplatsutveckling

I Vårby finns idag cirka 6700 bostäder och cirka 2500 bostäder planeras i Vårby udde och Vårby Haga. Tillsammans med Hüge pågår ett mindre bostadsprojekt som kompletterar Vårby gård med drygt 80 nya bostäder samt ett nytt områdeskontor för Hüge.

Vårby har ett ensidigt bostadsbestånd med 72 procent hyresrätter. I Vårby gård är trångboddheten hög och andelen små lägenheter stor. Låg sysselsättning och låga inkomster i området försvårar rörligheten på bostadsmarknaden. Lyckoparadoxen är särskilt påtaglig i Vårby gård och bedöms förstärkas av ett bostadsutbud som inte motsvarar behoven hos förvärvsarbetande i exempelvis familjebildande ålder.

Kommunkoncernen har genom ett förhållandevis stort markägande goda möjligheter att arbeta mer proaktivt med utvecklingen i området. Inom ramen för programmet för utveckling av Vårby gård har flera utredningar, aktiviteter och projekt genomförts eller påbörjats. Centrala lägen har identifierats för kompletterande bebyggelse och en förstudie för centrumbebyggelsen har också tagits fram med tre möjliga utvecklingsscenarier och förslag till etappvis utveckling.

En första etapp föreslås omfatta Huddinge samhällsfastigheters tidigare förskolefastighet och bör inriktas på attraktiva boendeformer med fokus på ägt boende och större bostäder. Parallellt har Hüge identifierat lägenheter som i samband med stambyten kan slå samman för att skapa större bostäder.

Vårby har samtidigt en låg arbetsplatskvot som riskerar att sjunka ytterligare i takt med den planerade bostadsutbyggnaden, även om ny lokal och kommunal service tillkommer. Andelen förvärvsarbetande i Vårby gård är 70 procent, jämfört med 81 procent i kommunen som helhet. Utvecklingen av centrumbebyggelsen kan därför spela en viktig roll både för att stärka underlaget för handel och service och för att skapa bättre förutsättningar för fler lokala arbetsplatser och ökad egen försörjning.

Jämlika livsvillkor, sammanhållning och samhällsservice

Vårby har över tid haft en svagare socioekonomisk utveckling än övriga Huddinge, särskilt vad gäller utbildnings- och inkomstnivåer i Vårby gård. Barn och unga i området deltar i lägre grad i föreningsidrott jämfört med kommunens mer socioekonomiskt starka delar. Detta är särskilt tydligt i Vårby Haga, där tillgången till kommunal service och mötesplatser är begränsad. Området bedöms gynnas av etablering av en fritidsgård och ett folkbibliotek.

Vårby har stora utmaningar kopplade till både upplevd och faktisk trygghet, vilket kräver samordnade insatser mellan kommunen, civilsamhället, näringslivet och fastighetsägare. Arbetet omfattar trygghetsskapande åtgärder i det offentliga rummet, strategisk bostadsutveckling samt aktiviteter inom ramen för Samverkan i Huddinge.

I Vårby gård väljer cirka hälften av grundskoleeleverna skolor utanför området, vilket tydliggör behovet av att stärka den kommunala skolans attraktivitet. Skollokalerna är till stor del föråldrade och Vårbackaskolan bedrivs i tillfälliga paviljonger. En tidigare lokaliseringstudie har identifierat ett centralt läge i Vårby gård för en ny kommunal F–9-skola med tillhörande fullstor idrottshall. Planuppdrag erhöles i januari 2026 och skapar förutsättningar för en sammanhållen och kvalitativ skolmiljö. Samtidigt är flera kommunala verksamhetslokaler i centrala Vårby i behov av ersättning, vilket innebär att ytor för dessa behöver säkerställas i den fortsatta planeringen. Parallellt finns behov av en översyn av förskoleplatser i fristående regi för att säkerställa en balanserad och långsiktigt hållbar förskolestruktur i området.

I Vårby udde planeras kommunal service i form av bland annat LSS-boenden, förskolor, skolor och fullstor idrottshall.

Ett Huddinge i samspel med naturen

Bevarande och utveckling av natur

Vårbys karaktäristiska gröstrukturplanering har höga natur- och kulturmiljövärden. Från Vårby Haga nås Gömmarens naturreservat som delvis påverkas av Tvärförbindelse Södertörn. Det är viktigt att åtgärder för att bevara Bornsjökilens natur- och rekreativa värden säkerställs i arbetet med Tvärförbindelse Södertörn och Spårväg Syd, etapp 1.

Vårby avrinner till Rödstensfjärden i Mälaren som uppnår god ekologisk status men inte god kemisk status. Vårby ingår i Östra Mälarens vattenskyddsområde, vilket exempelvis ställer krav på hantering av dagvatten.

Tillgänglighet till gröna kvaliteter

I hela Vårby är tillgången till parker, lekplatser och grönområden god och Mälarens strandområde med Vårbybadet är en stor kvalitet. Samtidigt är kopplingen till Flottsbro och dess frilufts- och naturområde svag, vilket förstärks av barriärer i form av topografi, trafik och otrygghet.

I Vårby gård finns Vårbyparken, som påverkas av stort slitage och som tillsammans med Vårbyravinen är i behov av upprustning. I programmet har ravinens utvecklingsmöjligheter studerats, bland annat genom att synliggöra det kulverterade vattnet som historiskt rann genom ravinen. I samband med planeringen av den nya skolan finns nu möjlighet att ta fram en gestaltning och konkretisera ett investeringsförslag.

På idéstadiet finns även förslag om att rusta upp resterna av parken vid gamla Vårby gård, inklusive terrasserna, som kan utvecklas till ett kulturhistoriskt stråk som stärker områdets identitet. Även Solhagaparken i Vårby Haga är påverkad av slitage och behöver på sikt rustas upp.

Klimatanpassning

Ett område som sträcker sig från Vårby allé till Myrstugubergets brant, som innefattar Vårby udde och Vårby Haga, är utpekad riskområde för urbana värmeöar. Det finns även en viss översvämningsrisk utmed delar av Mälarens strandlinje.

Ett Huddinge med minskad klimatpåverkan

Vårby har god tillgång till spårbunden kollektivtrafik och ett relativt lågt bilinnehav jämfört med övriga Huddinge. Planerad bebyggelse koncentreras till stationsnära lägen, där en fortsatt utveckling vid Vårby gårds station även kan möjliggöra en framtida ny entré till tunnelbanan.

Området präglas av modernismens planeringsideal med stora ytor för bil och parkering. Lågutnyttjade ytor kan rymma potential för bostadsbebyggelse.

Sydvästra Huddinge

Pågående exploatering- och lokalprojekt

I tabell 5 redovisas pågående exploateringsprojekt och lokalinvesteringar, samt beslutad inriktning för verksamhetsutövare och byggherre.

Ett antal projekt har förändrade förutsättningar, och följaktligen rekommenderas en ny inriktning för dessa objekt:

- Lövstastigen, LSS gruppbostad

Tabell 5 – tabellförklaring:

- *X: Verksamhetsutövare eller byggherre ej beslutad*
- *K: Kommunal verksamhetsutövare eller byggherre*
- *E: Extern verksamhetsutövare eller byggherre*
- *Den första bokstaven avser verksamhetsutövare och den andra byggherre.*
- *Tillhandahållandet av servicebostäder är reglerat genom en option i exploateringsavtalet; bostäderna uppförs endast om kommunen avropar optionen.*

Projekt	Ändamål	Status	Beslutad Inriktning verksamhetsutövare och byggherre	Ny rekommenderad inriktning verksamhetsutövare och byggherre
Flemingsberg				
Hälsovägen, Grantorp 5:3	Bostäder (800), förskola	Genomförande	Förskola: K/E	Förskola färdigställd
Studentbostäder Campus, Grantorp 2:32 m.fl.	Bostäder (800)	Genomförande		
Novum, Medicinaren 19	Arbetsplatser (300)	Inför antagande		
Rättscentrum, Rotorn 2	Arbetsplatser (80)	Inför samråd		
Regulatorvägen, etapp 1	Infrastruktur	Inför granskning		
Röda gången	Upprustning av gångstråk	Genomförande		
Kultopia	Öppen konst- och musikverksamhet för unga	Genomförande	K/E	Ingen förändring
Övriga områden				

Lövstastigen	Bostäder (127), förskola, LSS gruppboende, park	Inför antagande	Förskola: K/K LSS gruppboende: X/X	LSS gruppboende: K/K
Vista Skogshöjd	Bostäder (620), förskola	Efter samråd	Förskola: E/E	Ingen förändring

Flemingsberg

Utvecklingen i Flemingsberg har en enorm potential som regional stadskärna, med tydliga mål och aktiva aktörer, men också stora utmaningar som kräver samverkan över organisatoriska gränser.

Ett levande och växande Huddinge, Ett Huddinge som håller ihop

Bostads- och arbetsplatsutveckling

Flemingsberg har idag cirka 8 000 bostäder, med en långsiktig målsättning att tillföra upp till 22 000 bostäder. Två bostadsprojekt är i genomförandefas och inom tre år väntas cirka 750 bostäder stå klara, varav 400 student- och forskarlägenheter. Antagna planprogram för Visättra och Björnkulla möjliggör för start av nya detaljplaneprojekt, främst för bostäder och samhällsservice.

I Huddinges del av Flemingsberg består 70 procent av bostadsbeståndet av hyresrätter, och endast tre procent av radhus och villor. I Flemingsberg finns 25 procent studentbostäder. Lyckoparadoxen för Flemingsberg visar en negativ utveckling, som delvis förklaras av att studenter flyttar från området när de fått arbete.

Området rymmer idag drygt 14 000 arbetstillfällen, huvudsakligen inom vård, utbildning och rättsväsende. Klustret med Huddinge sjukhus och Campus Flemingsberg utgör ett kunskapsintensivt och innovativt nav inom life science, vilket gör Flemingsberg till en viktig målpunkt i södra Stockholm och stärker Huddinges arbetsplatskvot. Novum forskningspark och Södertörns tingsrätt har pågående projekt för att utveckla och utöka sina verksamheter i området.

Jämlika livsvillkor, sammanhållning och samhällsservice

Grantorp och Visättra är områden med socioekonomiska utmaningar, medan bland annat Kästa har goda socioekonomiska förutsättningar. Trångboddheten i Flemingsberg är hög men minskar. Studenterna höjer områdets utbildningsgrad samtidigt som de påverkar inkomst- och försörjningsgrad samt trångboddhet negativt.

Den upplevda tryggheten är lägre i Flemingsberg än i andra kommuner, men utvecklingen är starkt positiv. En utmaning är att skapa och bibehålla trygghet och attraktivitet när området kommer att vara en byggarbetsplats under lång tid.

När Flemingsberg utvecklas är det viktigt att det tillkommande beståndet både visuellt öppnar sig mot och innehållsmässigt vänder sig till såväl de nya boende som till de befintliga, samt att fler funktioner tillförs som ökar flödena mellan områdets olika stadsdelar.

Få barn och unga boende i Flemingsberg idrottar. Dessutom deltar färre flickor i idrottsföreningar än pojkar. Detta trots god tillgång till idrottsanläggningar.

Inom kultur och fritid finns idag en brist på fotbollsplaner, liksom behov av att utreda tävlingsgodkänd baskethall, översyn av bandyplanen i Visättra och tillskapa förutsättningar för cykelsport. För att stärka föreningsliv och delaktighet finns även behov av lokaler för scoutverksamhet, kampsport och kommunal kulturverksamhet.

Minskande barnkullar, förändrade behov samt varierande kvalitet medför ett behov av en samlad planering och utveckling av grundskolorna och den omgivande miljön i Flemingsberg, med fokus på kvalitet, trygghet och attraktivitet.

Den planerade utvecklingen av Björnkulla och Visättra medför ett stort behov av kapacitetstillskott inom samhällsservice. I och med att planeringen befinner sig i ett tidigt skede behöver behovet av kommunal service bevakas löpande och säkerställas i den kommande detaljplaneringen av området. Samtidigt finns ett behov av upprustning och eventuell ersättning av befintliga verksamhetslokaler, vilket även det behöver säkerställas i den kommande detaljplaneringen.

I linje med kommunens strukturprogram finns även behov av att säkerställa ändamålsenliga och samlokaliserade lokaler för den befintliga familjecentralen i området.

Ett Huddinge i samspel med naturen

Bevarande och utveckling av natur

Flemingsberg är omgivet av naturmark och naturreservat med höga värden både för människa och växt- och djurliv. Bland annat finns höga naturvärden i Björnkulla där exploatering enligt planprogrammet delvis planeras på naturvärdesklass 2. Vid kommande detaljplanering bör intrången minimeras samt ekologiska kompensationsåtgärder genomföras.

Vattnet från Flemingsbergs våtmark rinner till Orlången som har ett omfattande behov av att sänka näringshalten för att uppnå miljö kvalitetsnormerna och nå god ekologisk status till år 2033. Den kommande projektutvecklingen i Flemingsberg behöver säkerställa att relevanta dagvattenåtgärder vidtas för att förbättra vattenkvaliteten.

Tillgänglighet till gröna kvaliteter

I Grantorp finns stadsdelsparken Flemingsbergsparken som har ett brett upptagningsområde och kvaliteter för många målgrupper. Tillgången till park och lekplats är dock bristande i Visättra vilket bör prioriteras framgent. I sydöstra Flemingsberg ligger Flemingsbergsskogens stora naturreservat med goda möjligheter till friluftsliv inom gångavstånd.

Klimatanpassning

I delar av Flemingsberg finns stora utmaningar kopplade till skyfall. En plats som särskilt behöver belysas är Flemingsbergs våtmark som hanterar en stor del av vattnet i Flemingsberg och samtidigt fyller en viktig funktion utifrån ekologiska, rekreativa och kulturhistoriska värden. Tvärförbindelse Södertörns planerade dragning är i anslutning till våtmarken och har stora behov av tekniska anläggningar i området. I denna utveckling behöver platsens befintliga värden bevaras och förstärkas. Även dalgången nedanför Flemingsbergs gård står inför liknande utmaningar.

Delar av Flemingsberg, framför allt Universitetsområdet, är även utpekade som riskområde för urbana värmeöar.

Ett Huddinge med minskad klimatpåverkan

Prioritering av transportslag

Flemingsberg är en storregional bytespunkt med hög tillgänglighet genom pendel-, regional- samt fjärrtåg i kombination med busstrafik. Planerade satsningar som Spårväg Syd etapp 1 samt expressbusslinje N stärker kollektivtrafiken ytterligare. Bilinnehavet i Flemingsberg är lågt, men störst mängd trafik till och från Flemingsberg genereras främst av arbetande och besökande, särskilt till sjukhuset. För att främja hållbart resande behövs bättre trygghet, framkomlighet och tillgänglighet för gång, cykel och kollektivtrafik. Mobilitets- och parkeringsprogrammet för Flemingsberg ger möjligheter att styra mot hållbart resande.

De stora infrastrukturprojekten i Flemingsberg beräknas generera en ökning av trafiken genom kärnan och en utmaning blir att säkerställa framkomlighet i trafiksystemet och attraktivitet i det hållbara resandet under byggtid, framför allt kopplat till infrastrukturprojekten.

Det är svårt att röra sig till fots mellan Flemingsbergs olika delar, där järnvägen, Huddingevägen och Hälsovägen utgör såväl fysiska som mentala barriärer.

Universitetsområdet är exempelvis inte integrerat med övriga Flemingsberg och skulle behöva öppnas upp mot Hälsovägen och Regulatorbron. Nya stora infrastrukturprojekt skapar nya kopplingar men samtidigt nya barriärer och därför behöver trygga och attraktiva kopplingar för gående och cyklister skapas.

Minimering av klimatavtryck

I Flemingsbergsdalen finns utmaningar kring omvandling av befintligt verksamhetsområde till ett nytt stadscentrum där byggnader på sikt ska rivas och ersättas. Här finns ambitioner och möjligheter till ett framåtlutat hållbarhetsarbete.

Infrastrukturprojekt som Tvärförbindelse Södertörn skapar stora utmaningar med masshantering som behöver hanteras på ett så hållbart sätt som möjligt.

Loviseberg

Loviseberg består idag främst av naturmark men har goda förutsättningar att utvecklas till en ny stadsdel med spårbunden kollektivtrafik. Visionen för Loviseberg är: *klimat och smart, länkande och lokalt, grönt och aktivt, varierat och växande*. Områdets planprogram väntas antas innan sommaren 2026. För att hålla jämna steg med Spårväg Syd etapp 1 behöver en systemhandling tas fram som nästa steg.

Ett levande och växande Huddinge, Ett Huddinge som håller ihop

Området innehåller i princip inga bostäder idag men planprogrammets struktur möjliggör för cirka 5800 nya bostäder på nästintill uteslutande obebyggd kommunal mark. Strategi för marknadsföring, etappbyggnad och genomförande är tydliga när Loviseberg utvecklas.

En utmaning i Loviseberg kommer att vara att tillhandahålla bostäder som möter bostadsbehovet hos olika befolkningsgrupper i livets alla skeden även om särskilda markanvisningar gör utifrån denna aspekt. Det kommer vara en utmaning att i nyproduktion kunna hålla variation i bostadspriser för att kunna möta olika målgrupper.

Mötesplatser planeras genom hela strukturen med parker, grönstråk, vattenpark samt en stationsnära stadsdelspark. Ytor för idrott, aktivitet, och ett mindre utbud av kultur- och föreningslokaler i det lokala centrumet uppmuntrar också till en stadsdel med sammanhållning.

Utbudet i Loviseberg, med närservice och ett mindre utbud av arbetsplatser, ska fungera som ett komplement till intilliggande Flemingsberg. Ytor reserveras för samhällsservice i form av

skolor, förskolor, äldreboende, LSS, kulturverksamheter och idrottsplatser samt övriga verksamhetslokaler som bostadsutbyggandet genererar. En utmaning blir att säkerställa att utbyggnadstakt och behov sammanfaller.

Ett Huddinge i samspel med naturen

Tillgången till natur och grönska är en stor kvalitet för den blivande stadsdelen samtidigt som utmaningen att nå tillräcklig exploatering för att bära kommunens medfinansiering av infrastruktur i området riskerar att påverka den. Effekterna av Lovisebergs utveckling och planerad infrastruktur kan ha negativ påverkan på naturen och det kan finnas behov av att kompensera och skydda natur i närområdet.

Närheten till Flottsbro utbud kompletteras i Loviseberg med gröna kvaliteter i park, natur, våtmark och genom odling. En utveckling av Flottsbro natur och aktivitetsanläggning kan etablera platsen i relation till Lovisebergs utveckling.

Vattenplanering i Glömstadalens lågpunkt är en stor fråga för planprogrammet såväl som hantering av massor från både Tvärförbindelse Södertörn och längre fram, Spårväg Syd, etapp 1.

Ett Huddinge med minskad klimatpåverkan

Loviseberg byggs utifrån förutsättningen att Spårväg syd, etapp 1 finns som ett hållbart transportslag och planprogrammets vision visar vägen för en stadsdel med hög klimat- och hållbarhetsambition. Tillsammans med Trafikverket ska kommunen verka för tillkommande av gång- och cykelväg samt ombyggnation av busshållplatser utmed Glömstavägen. Redan idag finns behov av att tillgängliggöra det regionala cykelstråket från Glömsta. Tillgängligheten till Flottsbro och S:t Botvids begravningsplats för gående och cyklister är också bristfällig.

Loviseberg planeras till stor del på natur- och jordbruksmark vilket är problematiskt ur ett hållbarhetsperspektiv. Tvärförbindelse Södertörn och Spårväg Syd, etapp 1 innebär att mark tas i anspråk men bidrar till att bostäder som ny markanvändning är ett framtida mer effektivt nyttjande av marken.

Innan utbyggnad av området kan massor från närliggande infrastrukturprojekt tas emot då det minskar körsträckor för klimatbelastande transporter genom kommunen. Hanteringen behöver inordnas i Lovisebergs utbyggnad samt kommuniceras på ett bra sätt för både befintliga och tilltänkta kommuninvånare för att inte minska områdets attraktionskraft.

För att hantera den stora utmaningen om att nå det högt ställda målet om en klimatneutral stadsdel tas en klimatbudget fram. Den kommer att behöva inkludera hela stadsdelens livscykel, från materialval i byggnader till resvanor och förvaltning och driftskedet.

Övriga områden

Glömsta har över tid fått en ökande andel permanentboende, vilket har bidragit till ett ökat behov av förskoleplatser i området. Den sista förskolepaviljongen planeras att avvecklas 2027, vilket innebär att behovet av långsiktigt hållbara lösningar behöver hanteras. Den planerade förskolan vid Lövstastigen bedöms kunna möta det huvudsakliga förskolebehovet i området. Detaljplaneprojektet Lövstastigen innebär att de tillkommer cirka 120 bostäder samt kommunal service av förskola, LSS och park i det tidigare fritidshusområdet. Vista Skogshöjd är ett pågående detaljplaneprojekt som föreslår bostäder och förskola på naturmark med komplexa förhållanden gällande naturvärden och masshantering. Under året

kommer det att behöva framkomma om, eller i vilken utsträckning, marken är lämplig att bebygga.

Det är inte studerat vilken förtätningspotential Glömsta har vilket komplicerar planering av samhällsservice. En tillfällig förskola har monterats ned och mark frigörs, där kommunen behöver ta ställning till framtida markanvändning och eventuella behov av kommunal service. Samtidigt finns starka önskemål om livsmedelsservice av boende i Glömsta men en lämplig plats har inte lokaliserats.

I ett stråk från Glömsta till Vistaberg har de boende lägst tillgång till park och lekplats i kommunen. En del av dessa kvaliteter väntas tillkomma med planläggning av Loviseberg och framtida omvandling av intilliggande fritidshusområden. Osäkerheten kring tidplanen kan göra att det dröjer många år innan behovet av park och lekplatser för Glömstas boende kan mötas. Förstärkningsåtgärder som skyltar och förbättrade kopplingar mot befintlig natur och stigar är ett sätt att tillgängliggöra befintliga natur- och grönområden.

Västra Glömsta föreslås prioriteras för planläggning och utbyggnad av allmän VA-anläggning i kommunens pågående arbete med en ny vattentjänstplan. Pågående planering i Glömsta, Loviseberg och Spårväg Syd, etapp 1 bidrar till att området utvecklas från ett mer perifert läge till ett mer service- och kollektivtrafikförsörjt område med bättre förutsättningar för permanentboende.

Östra Huddinge

Pågående exploatering- och lokalprojekt

I tabell 6 redovisas pågående och status i exploateringsprojekt och lokalinvesteringar, samt beslutad inriktning för verksamhetsutövare och byggherre.

Ett antal projekt har förändrade förutsättningar, och följaktligen rekommenderas en ny inriktning för dessa objekt:

- Lamellen 1 & 2, LSS servicebostäder (genom utnyttjande av option)
- Norströms väg, LSS gruppboende och servicebostäder (genom utnyttjande av option)

Tabell 6 – tabellförklaring:

- *X: Verksamhetsutövare eller byggherre ej beslutad*
- *K: Kommunal verksamhetsutövare eller byggherre*
- *E: Extern verksamhetsutövare eller byggherre*
- *Den första bokstaven avser verksamhetsutövare och den andra byggherre.*
- *Tillhandahållandet av servicebostäder är reglerat genom en option i exploateringsavtalet; bostäderna uppförs endast om kommunen avropar optionen.*

Projekt	Ändamål	Status	Beslutad Inriktning verksamhetsutövare och byggherre	Ny rekommenderad inriktning verksamhets- utövare och byggherre
Skogås				
Lamellen 1, 2 - Vallhornsvägen	Bostäder (380), LSS servicebostäder	Inför granskning	LSS servicebostäder: X/X	LSS servicebostäder: K/E
Valvet 3	Bostäder (80), verksamhetslokaler	Inför granskning		

Låset 1 m.fl. - Sjötorpsparken	Bostäder (325), förskola, gång- och cykelväg	Genomförande	Förskola: X/X	Ingen förändring
Trångsund				
Norströms väg	Bostäder (330) förskola, folkbibliotek, fritidsgård, LSS gruppbostad, LSS servicebostäder, centrum, fickpark	Inför granskning	Förskola: K/K Folkbibliotek och Fritidsgård: K/E LSS gruppbostad: X/X LSS Servicebostäder: X/X	LSS gruppbostad: K/X LSS servicebostäder: K/X
Sändaren 2	Bostäder (135)	Antagen		
Hammartorp 1:1	Bostäder (125)	Genomförande		
Stortorpsparken	Parkupprustning	Planering		
Övriga områden				
Norra Länna industriområde	Verksamhetsområde, gång- och cykelväg	Inför antagande		
Gräsvreten 1:1	Verksamhetsområde	Inför förnyad granskning		
Sågverket 1	Verksamhet	Inför antagande		
Vidja etapp 2	Omvandling av fritidshusområde - bostäder, VA och gator	Genomförande		
Drevviksparken	Parkupprustning	Genomförande		

Skogås

Ett levande och växande Huddinge, Ett Huddinge som håller ihop

Bostads- och arbetsplatsutveckling

Idag finns cirka 5 000 bostäder i Skogås, planering pågår för 450 bostäder och 273 lägenheter är i genomförande. Kommunkoncernen har genom ett förhållandevis stort markägande god möjlighet att arbeta proaktivt med sitt markinnehav i både Skogås centrum och andra platser i området.

Fördelningen mellan upplåtelseformer och bostadsstorlekar är jämn i Skogås, men på delområdesnivå är området uppdelat i ensidiga segregerade enklaver. På östra sidan av järnvägen finns framför allt småhus och radhus, medan västra Skogås består av flerbostadshus. Lyckoparadoxen är särskilt påtaglig, främst i hyresrättsdominerade delar, men förekommer även i östra Skogås.

Skogås har hög utpendling, låg arbetsplatskvot samt lägre sysselsättningsgrad än kommunsnittet. Utöver ett mindre omfattande tillskott av ny samhällsservice pågår i nuläget inga detaljplaner för nya arbetstillfällen i området. Marknadens aktörer visar dock intresse för att utveckla både handel och verksamheter i Entré Skogås.

Jämlika livsvillkor, sammanhållning och Samhällsservice

Västra Skogås har haft en svagare socioekonomisk utveckling än östra Skogås och övriga Huddinge. Barn och unga i Skogås deltar i föreningsidrott i betydligt lägre grad än jämnåriga i kommunens socioekonomiskt starkare områden. Samtidigt finns förutsättningar att öka deltagandet då Skogås har ett aktivt föreningsliv som kan ges ytterligare stöttning genom förbättrade fysiska förutsättningar.

Både östra och västra Skogås har utmaningar kopplade till trygghet, med en högre andel invånare som känner sig otrygga i sitt bostadsområde efter mörkrets inbrott jämfört med övriga kommunen. Under 2026 återinvigs det upprustade Skogåstorget och renoveringen av Skogås centrum fortsätter, med målet att skapa ett öppnare, mer levande och trivsamt centrumområde. I samband med utvecklingen av området finns ett behov att hitta nya lokaler för den kommunala kulturskolan. Det svaga sociala sambandet mellan centrala Skogås och Länna har utretts med förslag på hur stråket kan aktiveras och göras mer sammanhängande. Förslagen tas nu vidare i pågående planering.

I Skogås finns i dagsläget god tillgång till förskole- och grundskoleplatser, och bedömningen är att inget tillskott av barn- och elevplatser krävs under de kommande tio åren, förutsatt att den prognostiserade bostadsutvecklingen och nuvarande kapacitet förblir oförändrade. Däremot finns ett omfattande uppgraderings- och ersättningsbehov inom lokalbeståndet, inte minst avseende Skogås simhall, vilket kräver samordnad planering för att säkerställa kontinuitet i verksamheterna.

Skogås familjecentral uppfyller inte målen för en fullvärdig familjecentral, vilket medför att riktade localsatsningar krävs för att uppnå målen

Ett koncernövergripande uppdrag föreslås för att studera den samlade utvecklingen av Skogås, där tomställda lokaler ses som en strategisk resurs.

Ett Huddinge i samspel med naturen

Bevarande och utveckling av natur

Skogås är omgivet av naturmark och naturreservat med höga värden både för människa och växt- och djurliv. Skogås avrinner främst till sjöarna Magelungen och Drevviken som inte uppnår miljökvalitetsnormerna. För att sjöarna ska nå god ekologisk status till 2033 finns ett omfattande behov av att minska fosforbelastningen. Mest prioriterade insatserna är att åtgärda bottnarnas läckage av fosfor samt dagvattnets tillförsel av näringsämnen och miljögifter inom avrinningsområdet. Föreslagna platser för LÅP-åtgärder i anslutning till trafikplats Skogås behöver omhändertas och utredas inom kommande planutredningar i samråd med SVOA.

Tillgänglighet till gröna kvaliteter

Tillgången till park och naturområden i västra Skogås är god, medan det råder brist på parker och lekplatser i östra Skogås. Utöver Nytorps mosse saknas anlagda kommunala parker och lekplatser, men området rymmer flera naturområden och ligger i anslutning till naturreservat, två badplatser samt rekreativa stråk längs Drevviken. Det finns flera potentiella platser i östra Skogås som kan utvecklas för att öka tillgången.

I Västra Skogås bor fler invånare på en mindre yta, vilket skapar större tryck och ökat upprustningsbehov av befintliga parker. Samtidigt finns potential att stärka badplatser och strandstråket längs Drevvikens strand, exempelvis genom utegym, bryggor, förbättrade stigar och bastubad. Att förstärka kopplingen till sjön skapar attraktiva målpunkter för rekreation. Planering av ett utegym vid Mörtviksbadet pågår.

Klimatanpassning

Området i och omkring Skogås centrum präglas i hög utsträckning av hårdgjorda ytor och brist på större träd som ger skugga, vilket medför ökad risk för urbana värmeöar med lokalt förhöjda temperaturer.

Ett Huddinge med minskad klimatpåverkan

Prioritering av transportslag

Den trafikseparerade strukturen kan bidra till otrygghet och låg orienterbarhet. Trafikleder som Österleden har potential att omvandlas till mer stadsmässiga och inbjudande gaturum. Under året utreds en första etapp med fokus på hur ett mer stadsmässigt gaturum kan skapa en mer välkomnande entré till Skogås. Det finns ett behov av att komplettera det lokala gång- och cykelvägnätet för att skapa bättre sammanhang och kopplingar inom området.

Trångsund

Ett levande och växande Huddinge, Ett Huddinge som håller ihop

Bostads- och arbetsplatsutveckling

Idag finns cirka 4000 bostäder i Trångsund, planering pågår för ytterligare 330 lägenheter pågår och 220 lägenheter är i genomförandeskedet. Under 2026 inleds planering av cirka 130 lägenheter vid Tjäderstigen. Marknaden visar ett fortsatt intresse att starta nya projekt i Trångsund.

Trångsund har en relativt bra balans mellan olika upplåtelseformer, där äganderätt utgör störst andel, men skillnader finns mellan delområden. I centrala Trångsund finns uteslutande flerbostadshus, både hyresrätter och bostadsrätter. Merparten av lägenheterna i området är små (1–2 ROK). Den resterande bebyggelsen utgörs främst av villaområden.

Trångsund har hög utpendling och låg arbetsplatskvot, befintliga arbetsplatser finns främst fördelade mellan områdets servicefunktioner, centrum och industriområdet.

Jämlika livsvillkor, sammanhållning och samhällsservice

Över tid har de socioekonomiska skillnaderna i området ökat då centrala Trångsund haft en svagare socioekonomisk utveckling i jämförelse med resterande Trångsund, som är ett av områdena i kommunen med starkast utveckling. Samtidigt finns utmaningar kopplade till trygghet i centrala Trångsund. För att stärka både trygghet och trivsel finns potential att utveckla centrumområdet med fler mötesplatser, till exempel lokaler för fritidsgård och kultur samt andra kvaliteter som främjar vistelse, liv och rörelse under dygnets olika tider.

I likhet med Skogås är deltagandet i fritidsaktiviteter i centrala Trångsund lägre än kommunens genomsnitt, trots ett aktivt föreningsliv. Det finns goda förutsättningar att öka deltagandet genom förbättrade fysiska förutsättningar i området.

I Trångsund har tillgången till förskoleplatser under en längre tid varit ansträngd. Mot bakgrund av pågående och planerad bostadsförtätning samt ett tydligt ersättningsbehov har ett kommunövergripande uppdrag initierats för att se över struktur och kapacitet inom förskoleområdet. Samtidigt finns ett generellt behov av teknisk standardhöjning i verksamhetslokalerna, vilket även i denna kommun del kräver kontinuerlig och samordnad planering för att minimera påverkan på pågående verksamheter.

Under 2026 påbörjas byggnationen av ett nytt LSS-gruppboende. Parallellt bereds planförutsättningar längs Norströms väg för en utökning av det kommunala serviceutbudet i de centrala delarna av Trångsund, bland annat genom lokaler för folkbibliotek och fritidsgård.

Ett Huddinge i samspel med naturen

Bevarande och utveckling av natur

Trångsund avrinner främst till sjöarna Magelungen och Drevviken som inte uppnår miljökvalitetsnormerna. För att sjöarna ska nå god ekologisk status till år 2033 finns ett

omfattande förbättringsbehov för fosfor. Mest prioriterade insatserna är att åtgärda bottnarnas läckage av fosfor samt dagvattnets tillförsel av näringsämnen och miljögifter inom avrinningsområdet.

Tillgänglighet till gröna kvaliteter

Trångsund har god tillgång till naturområden med höga värden både för människa och miljö, och ligger i direkt anslutning till både naturreservat, badplatser och rekreativa stråk längs Drevvikens strand. Samtidigt saknar delar av befolkningen tillgång till park eller lekplats inom 300 meter från bostaden, särskilt i centrala Trångsund. Det finns flera centrala platser med potential att utvecklas för att stärka tillgången till närrekreation.

Klimatanpassning

Delar av Trångsund centrum präglas av en hög andel hårdgjorda ytor, vilket bidrar till förhöjda temperaturer och ökad risk för urbana värmeöar. Samtidigt innebär de hårdgjorda ytorna en ökad risk för översvämning vid skyfall, särskilt i lågpunkter och inom Trångsunds industriområde.

Ett Huddinge med minskad klimatpåverkan

Prioritering av transportslag

Bilnehavet i Trångsund är något högre än kommunsnittet vilket indikerar ett behov av åtgärder för att öka andelen hållbart resande i området. Stora delar av Trångsund har god tillgång till kollektivtrafik och nya bostäder tillförs i stationsnära lägen. Det finns ett behov av att stärka cykelkopplingar, bland annat mot Stockholm och Huddinge, samt att skapa en mer välkomnande entré vid Trångsunds station inklusive busshållplatser längs Magelungsvägen.

Övriga områden

Länna har en stark regional position som både handelsplats och verksamhetsområde i anslutning till väg 73 och framtida Tvärförbindelse Södertörn. Under året har marknaden visat ett fortsatt intresse att tillföra både funktioner och verksamheter till kommundelen. Att prioritera utvecklingen av Länna är viktigt för att bemöta efterfrågan på verksamhetsmark samt tillföra arbetsplatser som möter bostadsutvecklingen i övriga kommunen. I Länna finns behovet av att stärka tillgången till bostadsnära rekreation och lek genom att utveckla befintliga parkytor, detta gäller även Länna industriområde som är ett riskområde för urbana värmeöar.

Lyckåsen ligger relativt stationsnära med endast 750 meter fågelvägen till Skogås pendeltågsstation, vilket gör det attraktivt för framtida bostadsutveckling. En utveckling av permanentboende med såväl småhus som flerbostadshus skulle kunna komplettera bostadsutbudet i västra Skogås samt stärka den fysiska strukturen mellan kommundelarna Skogås och Länna. I kommunens pågående arbetet med vattentjänstplan föreslås att planering för utbyggnad av allmän VA-anläggning påbörjas inom 12 år.

I Vidja pågår etapp 2 i omvandlingen av fritidshusområdet till permanentboende med bättre förutsättningar för ett året-runt-boende med en kommunal standard på vägarna, ett kommunalt huvudmannaskap för allmänna platser samt kommunalt vatten och avlopp. Området saknar idag tillgång till både kommunal och kommersiell service. När området växer ökar också behovet av förskoleplatser, vilket gör det viktigt att redan nu säkra mark för en framtida förskola. I Vidja finns även behov av bättre gång- och cykelförbindelser till och från området samt en mötesplats i form av park med lek.

Inriktningar

Inriktningarna är uppdelade utifrån löpande behov som kommunens verksamheter behöver arbeta med kontinuerligt, både här och nu men också lång tid framgent. Därefter är inriktningarna indelade utifrån behov som behöver omhändertas på kort sikt (1-3 år) och lång sikt (4-10 år).

Generella, tidsbegränsade och löpnade behov (nu-2050)

Beskrivning
Kommunövergripande
Proaktivt planera för en strategisk användning av kommunens samlade markinnehav och verka för mer strategiskt markägande i kommunkoncernen.
Arbeta för en stärkt teknisk försörjning genom ökad samverkan kring VA-infrastruktur och el-försörjning för att säkerställa kapacitet för planerad utbyggnad.
Arbeta för fler projekt som innehåller nya företags- och verksamhetsetableringar som bibehåller branschbredd och stärker befintliga kluster och arbetsplatsområden.
Arbeta för att tillföra underrepresenterade bostadstyper i respektive kommundel som ökar kvarboendet under livets alla skeden.
Omsätt resultat från uppdraget om äldres boendesituation i konkreta insatser utifrån identifierade behov.
Stärka det ekologiska och klimatmässiga perspektivet i tidiga dialoger vid projektinitiativ och planbesked.
Stärk arbetet i den fysiska planeringen för att hantera klimatförändringar, såsom översvämningar och urbana värmeöar i samverkan med känsliga verksamheter.
Kommunen ska stärka sin rådighet över mark och lokaler genom strategiska val i egen regi, aktiv uppföljning av effekter kopplade till LOV och valfrihetssystem samt kostnadsdrivande lösningar.
Löpande följa utvecklingen av behovet av servicebostäder utifrån utfallet av beslut om boendestöd samt eventuella förändringar i målgruppens behov.
Lokalförsörjningen ska styras genom tydliga strukturprogram, aktualitetsprövningar och portföljstyrning som möjliggör flexibilitet, omställning och robusthet i ett osäkert konjunktur- och omvärldsläge.
Kapacitet inom utbildning, vård och omsorg samt LSS ska dimensioneras strategiskt med utgångspunkt i förändrade och anpassade behov, samt effektivt och flexibelt nyttjande av befintligt lokalbestånd.
Arbeta för en trygg, säker och robust samhällsstruktur. Arbetet med trygghet, krisberedskap och kontinuitet ska integreras i planeringen för samhällsutveckling och lokalförsörjning, där kvalitetssäkring av tillgängliga, redundanta och resilienta offentliga miljöer och verksamhetslokaler ingår.
Kommunen ska verka för en geografiskt jämlik och långsiktigt hållbar tillgång till fritidsutbud, mötesplatser, familjecentraler och andra områdesbaserade verksamheter,

med särskilt fokus på strategiska utvecklingsområden och stadsdelar med strukturella brister.

Säkerställa permanenta lokaler för vuxenutbildning.

Nordvästra Huddinge

Följ utvecklingen i Kungens kurva och säkerställ att tillgången till kommunal service samordnas med utbyggnadstakten.

Säkerställa ytor för samhällsservice i samband med utvecklingen av industriområdet i Segeltorp.

Mellersta Huddinge

Arbeta för att minska trängsel och otrygghet vid Huddinge station.

Sydvästra Huddinge

Arbeta med de stora infrastrukturprojekten i Flemingsberg utifrån ett helhetsperspektiv kopplat till en utvecklad bytespunkt, minskade barriäreffekter, ökad prioritet för gång och cykel samt samordning av planskildhet Huddingevägen/Regulatorbron och Spårväg Syd etapp 1.

Verka för att utveckla befintliga, och tillföra nya, företags- och verksamhetsetableringar i Flemingsberg inom rättsväsende, vård, högre utbildning och forskning samt life science.

Bevaka och vid behov tillgodose behovet av förskoleplatser i Glömsta.

I samband med utvecklingen av Loviseberg säkerställa ytor för samhällsservice.

Kortsiktigt behov (1-3 år)

Beskrivning

Mellersta Huddinge

Möjliggör etablering av en fritidsgård i syfte att stärka tillgången till meningsfull fritidsverksamhet för unga i Sjödalén.

Utred behov och utvecklingsmöjligheter vid Gladö ridanläggning.

Skapa förutsättningar för en kombinerad skola och förskola i Gladö-kvarn.

Säkerställa planberedskap för en grundskola i Svartvik, Högmora.

Ställningstaganden behöver göras för hur föreläggande om vatten och avlopp ska hanteras i Gunhildsvik, Högmora.

Utreda förutsättningar för utökad parkeringskapacitet vid Snättringe BP.

Se över Milstens boendeenhet, med fokus på ändamålsenlighet, framtida behov och eventuella utvecklings- eller omställningsåtgärder.

Undersök möjligheterna att tillskapa parker med lek- och aktivitetsytor i områden med bristande tillgång till park i Stuvsta och Snättringe.

Nordvästra Huddinge

Skapa förutsättningar för ny grundskola och idrottshall i Vårby gård.

Utred förutsättningar för en ny mötesplats i Vårby gård som ersätter funktioner i Vårbyhuset, genom att samla kultur-, fritids- och ungdomsverksamheter på föreslagna platser i centrala Vårby gård.

Genomför en första etapp för utbyggnad av centrala Vårby gård som förutsätter en framtida rivning av Vårbyhuset men säkerställer Vårbyhusets funktioner. Ett koncerngemensamt förfarande av markförsäljning behöver formuleras för att öka bostadsvariationen i området.

Föreslå vägval och forma ett förslag till investeringsprojekt för Vårbyravinens utveckling, inklusive uppskattade ekonomiska konsekvenser.

Verka för att Region Stockholm tar en aktiv roll för att utveckla Kungens kurva-Skärholmen till en kärna i arbetet med Färdplan för de regionala stadskärnorna.

Inom ramen för samverkansöverenskommelsen med Stockholm stad, utreda förutsättningar för framtagandet av ett utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Kungens kurva-Skärholmen.

Utred förutsättningar för ytterligare park och lekplats i delar av Segeltorp med bristande tillgång.

Genomför förstudie längs övre delen av Häradsvägen i Segeltorp för att som ett första steg utreda möjlig förtätning i Segeltorp för att stärka utbudet av varierade boendeformer.

Sydvästra Huddinge

Säkerställa kapacitetstillgången på platser inom anpassad grundskola och särskilda undervisningsgrupper i Flemingsberg, samtidigt som den samlade grundskolestrukturen utvecklas ur ett helhetsperspektiv med fokus på kvalitet, trygghet och långsiktig attraktivitet.

Arbeta med platskommunikation för att synliggöra Flemingsbergs värden idag och hur pågående arbete bidrar till områdets vision. Detta ska ske både inom kommunen och i aktörsneutral platskommunikation enligt handlingsplanen i den aktörsgemensamma samverkan för Flemingsberg.

Initiera bostadsutvecklingsprojekt i Visättra och ett i Björnkulla enligt planprogram, företrädesvis projekt som innehåller underrepresenterade boendeformer i form av äganderätter och/eller bostadsrätter. Det första projektet i Björnkulla kommer att sätta bilden av Björnkulla som ny stadsdel och bör väljas och genomföras med omsorg.

I aktörsgemensam samverkan, ta fram en målbild för trafikföringen i Flemingsberg kring sjukhusområdet utifrån de stora infrastrukturprojekten samt med särskild hänsyn till blåljustrafik.

Säkerställ en fullvärdig och ändamålsenlig familjecentral i Flemingsberg.

Möta Huddinge pastorat behovet av att utöka befintlig begravningsplats i Loviseberg genom att starta ett detaljplanearbete samt fortsatt dialogen om beredskapsbehov av mark för gravsättning.

Påbörja utredning i Loviseberg med förprojektering för att hålla jämn takt med regionens arbete med Spårväg Syd etapp 1.

I samarbete med naturvården se över vilka förstärkningsåtgärder i Glömsta kring stigar och entréer till natur som kan utvecklas för att tillgängliggöra natur- och grönområden.

Östra Huddinge

Implementera åtgärder för stärkt samband mellan Skogås och Länna.

Arbeta proaktivt i kommunkoncernen för att utveckla Skogås centrum, inklusive utredning av nya bostadsprojekt.

Utred hur Österleden i Skogås kan omvandlas till en mer stadsmässig gata och skapa en sammanhållen riktning för fortsatt planering.

Utred möjligheten till att utveckla en kommunal park i Östra Skogås.

Utred möjligheterna för permanentning och utveckling av Vretens Bollplan i Skogås.

Utred möjligheten att förstärka målpunkter för rekreation utmed Drevvikens strandlinje.

Säkerställa långsiktigt hållbar tillgång till förskoleplatser genom en samlad prioritering som möter nuvarande och prognosticerade behov i Trångsund.

Skapa förutsättningar för ökad kapacitet och effektivare nyttjande av befintliga idrottsanläggningar, med särskilt fokus på omklädningsrum och angränsande ytor vid Stortorpshallen i Trångsund.

Fastställa en tydlig inriktning för utvecklingen av Östra gymnasiet i Trångsund genom att ta fram beslutsunderlag som möjliggör genomförande av nödvändiga åtgärder.

Verka för att tillföra underrepresenterade boendeformer på koncernägd mark, med fokus på större lägenheter och bostadsrätter i centrala Trångsund och på hyresrätter eller andra upplåtelseformer som möjliggör för fler att bo under livets alla skeden i omgivande delområden.

Skapa förutsättningar för ytterligare en 11-spelsplan i Trångsund, möjlig plats är Nytorps Mosse

Långsiktigt behov (4-10 år)

Beskrivning

Mellersta Huddinge

Förbättra gång- och cykelkopplingar mellan Storängen och Huddinge C.

Säkerställa att rekreationsvärden beaktas i samband med planering av de tekniska anläggningar som krävs för utveckling av skyfall- och dagvattenhantering i området intill Trehörningen i centrala Huddinge.

Följ upp och säkerställ behovet av platser inom verksamhet för skolåtergång i Sjödalén.

Följ utvecklingen av behovet av förskolor och vid behov säkerställa tillräcklig kapacitet i Högmora.

Förbättra gång- och cykelkopplingar i Stuvsta och Snättringe, särskilt till Stuvsta station.

Nordvästra Huddinge

Säkerställ tillgången på fullstora idrottshallar i nordvästra Huddinge. Samordna arbetet med den pågående planeringen för nya grundskolor.

Säkerställa planberedskap för förskolor och grundskolor i Vårby gård.

I samband med bostadstillskott i Vårby Haga säkerställa utrymmen för folkbibliotek och fritidsgård.

Säkerställa planberedskap för framtida behov av grundskoleplatser i Segeltorp.

Sydvästra Huddinge

Stärka utbudet av idrotts- och fritidsanläggningar, inklusive fotbollsplaner samt utreda utveckling av bandyplanen i Visättra, Flemingsberg.

I samband med utvecklingen av Björnkulla i Flemingsberg säkerställa ytor för samhällsservice.

Prioritera park med lekplats i Visättra, Flemingsberg, vid planering av nya investeringar.

Säkerställa tillgång till ändamålsenliga lokaler för kulturskola, scoutverksamhet, och kampsport.

Östra Huddinge

Skapa planberedskap för förskola i Vidja-Ågesta.

Utreda möjligheten att tillföra parkytor i delar av Trångsund som i nuläget inte klarar målsättningen om 300 meter till närmaste park.